provincie limburg

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Maastricht, september ’26

Doelenboom

De indicatoren in dit hoofdstuk relateren allemaal aan de maatschappelijke opgaven, doelstellingen en resultaten uit de doelenboom beleidskader 'Werken aan een toekomstbestendige economie' (pdf, 104 kB).

Algemeen

Omschrijving

Aan de hand van indicatoren maken we zichtbaar hoe het over de lange termijn (trendmatig) gesteld is met de maatschappelijke opgaven van het beleidskader ‘Werken aan een toekomstbestendige economie 2024-2027’. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder per maatschappelijke opgave gepresenteerd.

Maatschappelijke opgave

Omschrijving

Een veerkrachtige, toekomstbestendige en wendbare Limburgse economie met stevige ambities als het gaat om slimme en duurzame innovaties (MO 7)

Opbouw van de beroepsbevolking (in leeftijd, opleidingsniveau, migratieachtergrond, geslacht, arbeidsparticipatie) (MO_7c)

Informatie over de beroepsbevolking gaat uit van het deel van de *bevolking dat tussen de 15 en 75 jaar* is. Deze groep wordt ook wel de potentiele beroepsbevolking genoemd. Een deel van deze groep is niet actief op de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld doordat ze naar school gaan, met pensioen zijn, of om andere reden geen werk zoeken. Die groepen noemen we de *niet-beroepsbevolking.*

Het deel dat actief is op de arbeidsmarkt noemen we de *beroepsbevolking*. Een groot deel hiervan is werkzaam, de *werkzame beroepsbevolking*. De *werkloze beroepsbevolking* is het deel van de beroepsbevolking dat gaan betaald werk verricht, maar hier wel naar op zoek is, en hier ook beschikbaar voor is.

Het aandeel van de werkloze beroepsbevolking in de volledige beroepsbevolking wordt ook wel het *werkloosheidspercentage* genoemd. Het aandeel van de beroepsbevolking in de bevolking tussen de 15 - 75 jaar wordt de *bruto arbeidsparticipatie* genoemd. Het aandeel van de werkende beroepsbevolking in de bevolking tussen de 15 - 75 jaar noemen we de *netto arbeidsparticipatie.*

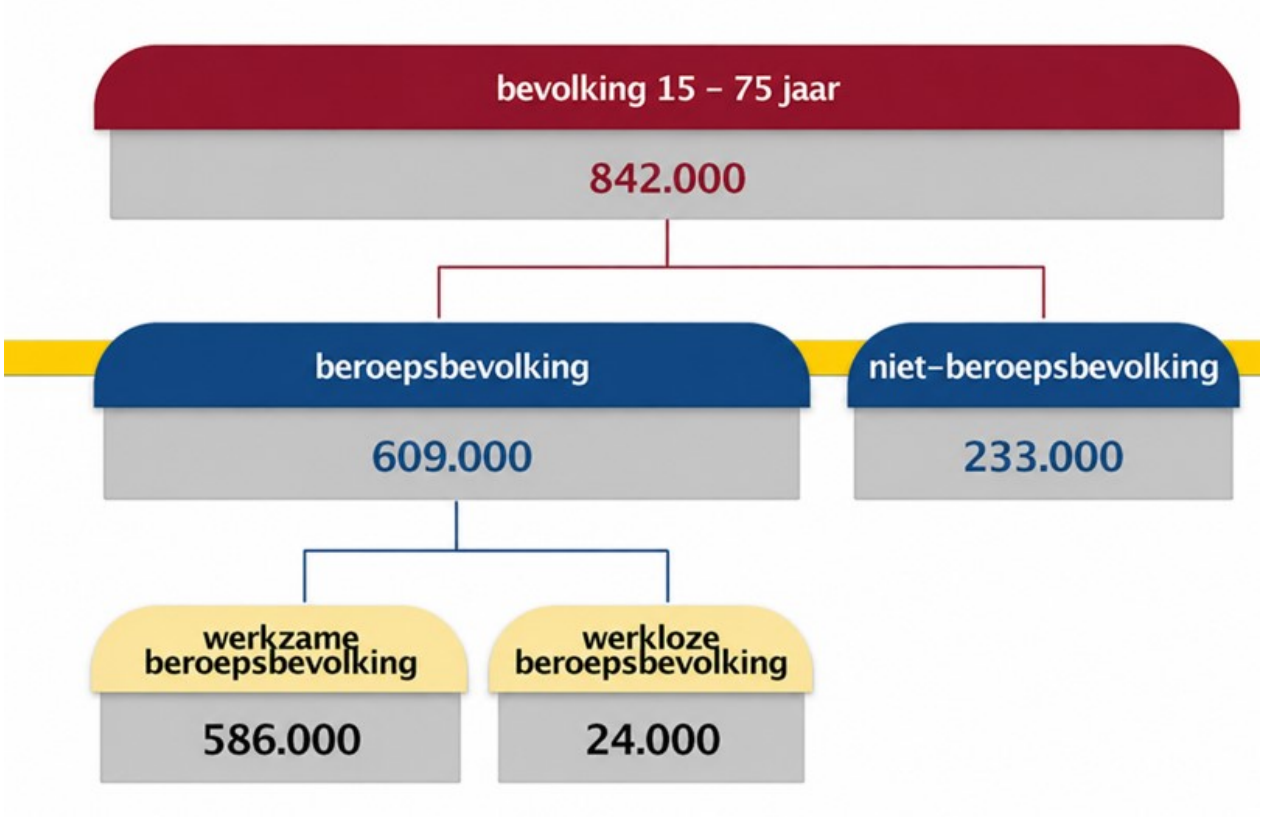

Bron: *arbeidsmarktinzicht.nl (gebaseerd op CBS-cijfers)*
De cijfers betreffen Q1 2026.

Statistieken

Bruto regionaal product (% groei t.o.v. voorgaand jaar) (MO_7a)

Omschrijving

Deze tabel bevat jaargegevens over de productiecomponenten van het bruto binnenlands product. Het Bruto Regionaal Product is de totale waarde van alle goederen en diensten die in een regio (bijvoorbeeld Limburg) in één jaar zijn geproduceerd. De volumeontwikkeling van het bruto regionaal product is een gebruikelijke maatstaf voor de economische groei van een regio. Deze grafiek visualiseert dus hoe snel (of langzaam) de economie van Limburg groeit of krimpt over meerdere jaren. Dit is gemeten in procentuele verandering van het Bruto Regionaal Product ten opzichte van voorgaand jaar.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft onlangs de nationale rekeningen gereviseerd. Daarbij worden nieuwe bronnen, methoden en concepten doorgevoerd in de nationale rekeningen. Dit doen zij eens in de vijf jaar, om te zorgen dat het beeld van de Nederlandse economie weer optimaal aansluit bij alle onderliggende statistieken, bronnen en internationale richtlijnen voor het samenstellen van de nationale rekeningen. Om een breuk tussen twee jaren te voorkomen (reeksbreuk) worden ook de voorafgaande jaren (= de hele tijdreeks) herzien. De getoonde cijfers wijken dus af van de vorige P&C Beleidsmonitor.

De cijfers van 2022 en 2023 zijn nog voorlopig.

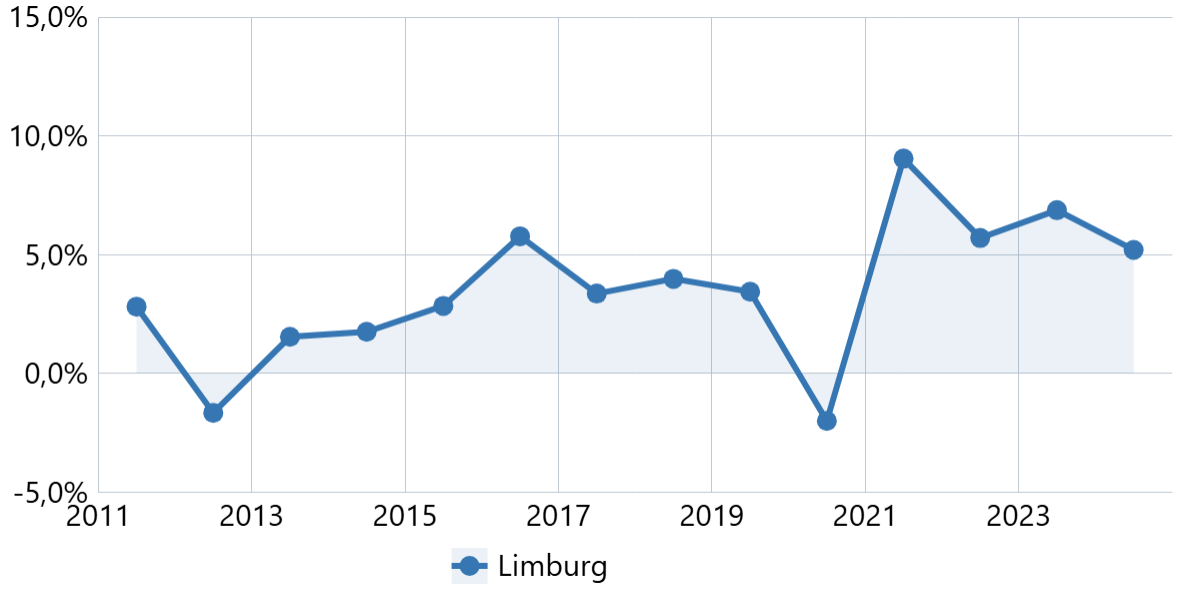

Bron: Provincie Limburg

Werkgelegenheid (% bruto arbeidsparticipatie) (MO_7b)

Omschrijving

De bruto arbeidsparticipatie is het percentage mensen van de werkende leeftijd dat werkt óf op zoek is naar werk en hier ook beschikbaar voor is. Het gaat dus om het aandeel van de (werkzame en werkloze) beroepsbevolking in de potentiële beroepsbevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking).
Met *beroepsbevolking* wordt bedoeld: personen die betaald werk hebben (werkzame beroepsbevolking), of die geen betaald werk hebben, recent naar betaald werk hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn (werkloze beroepsbevolking). Met *niet-beroepsbevolking* bedoelen we: personen zonder betaald werk die niet recent naar werk hebben gezocht of daarvoor niet direct beschikbaar zijn. Deze indicator heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking). De gegevens worden gepresenteerd voor de bevolking van 15 tot 75 jaar. De arbeidsparticipatie is op dit moment historisch hoog. Dit is zowel in Limburg als in de rest van Nederland het geval.

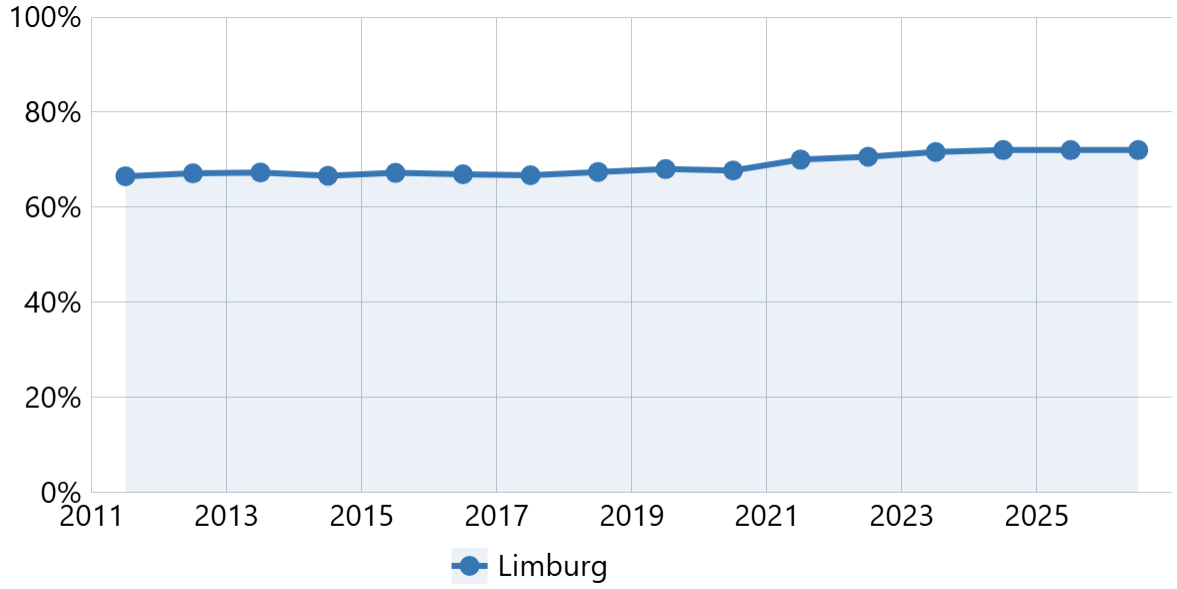

Bron: CBS

Arbeidsmarktkrapte (MO_7d)

Omschrijving

De spanningsindicator geeft weer hoe krap of ruim de arbeidsmarkt is. De indicator wordt berekend door het aantal openstaande vacatures te delen door het aantal personen met een WW-uitkering met een verstreken WW-duur van minder dan een half jaar. Deze grootheden worden gebruikt als benadering van de openstaande vraag en direct beschikbaar aanbod. Een score > 1,5 is gunstig voor werkzoekenden; er is meer vraag dan aanbod (typering krap). Wanneer de score > 4,0 is de situatie zeer krap. Een score lager dan 0,67 is ongunstig voor werkzoekenden; er is meer aanbod dan vraag. Bij een score < 0,25 is de situatie zeer ruim. Bij een score tussen 0,67 en 1,5 is er sprake van evenwicht op de arbeidsmarkt. Op een tijdelijke periode van lagere spanning in 2020 en 2021 na (tijdens de Coronacrisis) is er sinds het tweede kwartaal van 2018 in Limburg sprake van een krappe arbeidsmarkt. Hoewel deze spanning de laatste twee jaren afneemt, is de verwachting dat de krapte voor een aantal sectoren (met name technische sectoren en de zorg) structureel zal zijn.

De originele weergave van de indicator is terug te vinden op ArbeidsmarktInzicht: Ontwikkeling spanningsindicator

Statistieken

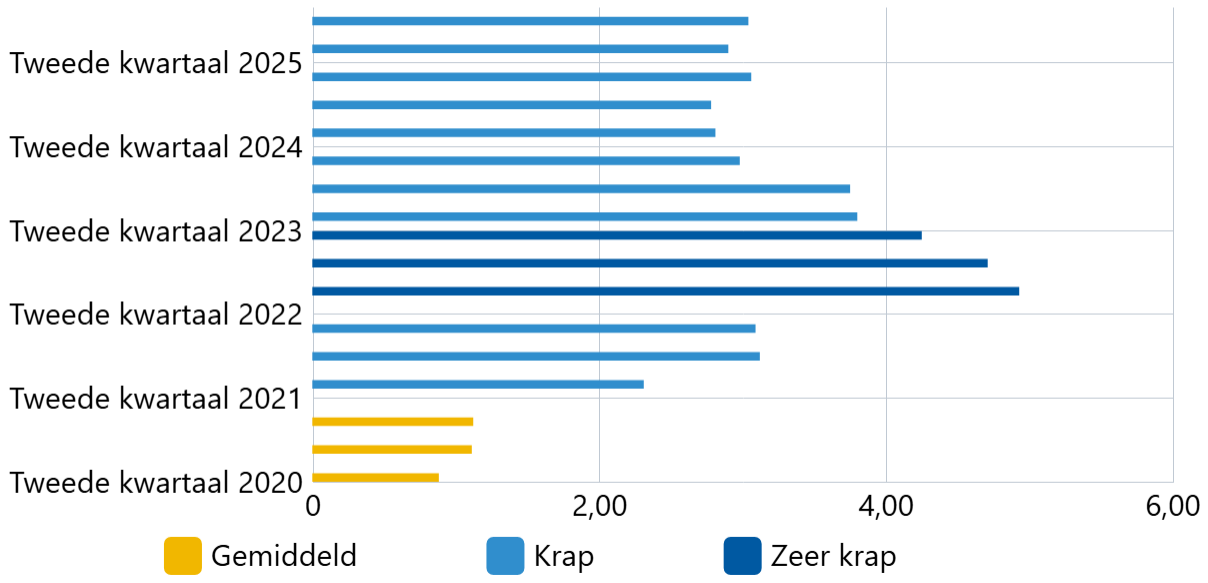

Bron: Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen

Ontwikkeling arbeidsproductiviteit (MO_7e)

Omschrijving

Arbeidsproductiviteit geeft aan hoeveel geld we per gewerkt uur produceren. Hoe meer geld een bepaalde regio of sector genereert per gewerkt uur, hoe hoger de arbeidsproductiviteit. Onderstaande grafiek drukt de arbeidsproductiviteit uit in *arbeidsproductiviteitsgroei per uur.* Dit betekent dat er gekeken wordt naar

de waarde (goederen/diensten) die gemiddeld in één gewerkt uur geproduceerd werd en hoe dit dit veranderde (groei/krimp) ten opzichte van het voorgaande jaar.

Statistieken

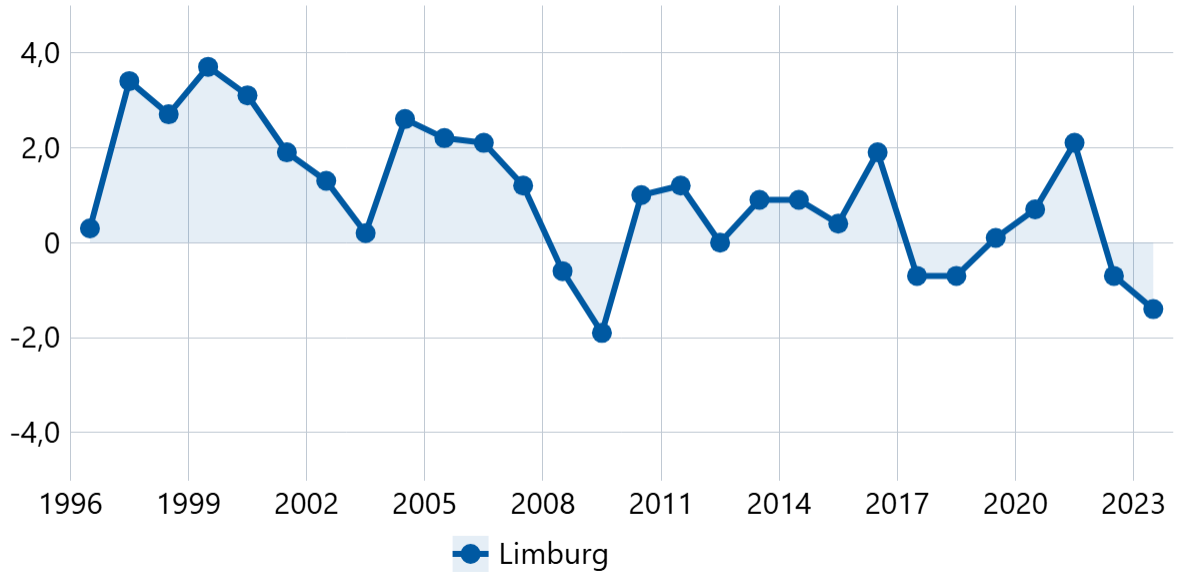

Bron: CBS Statline

Vestigingsdynamiek naar grootteklasse (MO_7f)

Omschrijving

Onderstaande grafieken *(zie pijltje om door te klikken*) tonen het aantal oprichtingen en opheffingen per sector. Met vestigingen wordt bedoeld: de locatie van een onderneming, instelling of zelfstandige beroepsbeoefenaar (dat wil zeggen elke fabriek, werkplaats, kantoor, winkel of andere bedrijfsruimte, dan wel elk complex daarvan) waarin of van waaruit een economische activiteit of zelfstandig (vrij) beroep wordt uitgeoefend door minimaal 1 werkzaam persoon.

De cijfers betreffen het jaar 2024.

Statistieken

- Detailhandel 188
- Financiële instellingen 5
- Gezondheids en welzijnszorg 151
- Groothandel 66
- Horeca 57
- Industrie 51
- Info en communicatie 65
- Landbouw 25
- Onderwijs 66
- Openbaar bestuur, overheidsdiensten, sociale verzekeringen 98
- Overheid 1

Bron: Etil Research Group

Regional Innovation Score (MO_7g)

Omschrijving

In juli 2025 is de nieuwe Regional Innovation Scoreboard (RIS) 2025 gepubliceerd. Het rapport geeft een vergelijkende beoordeling van de prestaties van innovatiesystemen in 241 regio's verspreid over Europa. De Europese regio's worden verdeeld in vier groepen op basis van hun prestaties in de Regional Innovation Index: Innovation Leaders (38 regio's), Strong Innovators (69 regio's), Moderate Innovators (74 regio's) en Emerging Innovators (60 regio's). Het volledige rapport is hier terug te vinden: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7f4bfd8b-6382-11f0-bf4e-01aa75ed71a1/language-en

Sinds 2023 wordt Limburg aangemerkt als 'Innovation Leader'.

De scores zijn een ongewogen gemiddelde van 23 indicatoren. Om de regio's goed met elkaar te kunnen vergelijken, worden ze geïndexeerd ten opzichte van het Europees gemiddelde in 2018 (het 'baseline'-jaar). De scores laten dus de relatieve prestatie zien van Limburg ten opzichte van de andere Europese regio's in 2018. De huidige score van 143,44 wil dus zeggen dat Limburg het in 2025 43,44% beter doet dan het Europees gemiddelde in 2018.

Bij elke nieuwe publicatie van de Regional Innovation Scoreboard, verschuift het 'baseline'-jaar. Daarom zien we nu cijfers van 2018-2025.

Statistieken

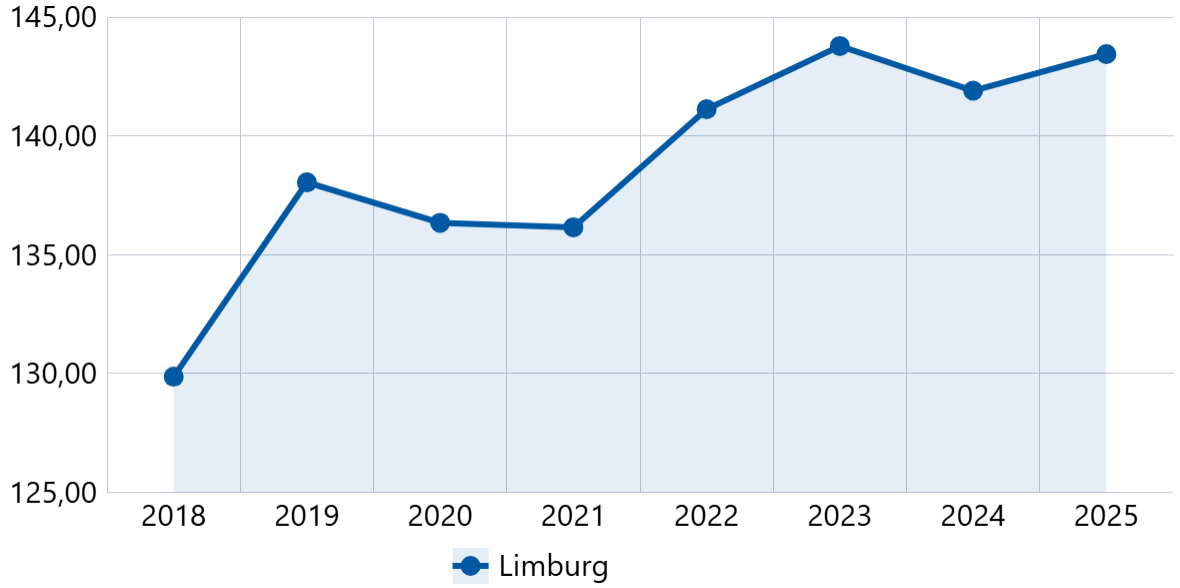

Bron: European Innovation Scoreboard (EIS)

Opbouw werkgelegenheid Limburgs bedrijfsleven naar beroepen en grootteklasse (MO_7h)

Omschrijving

Deze grafiek bevat jaarcijfers over de beroepen waarbinnen de werkzame beroepsbevolking werkzaam is voor diverse regionale indelingen. De bevolking van 15 tot 75 jaar (exclusief de institutionele bevolking) met betaald werk wordt hiervoor ingedeeld op basis van beroepsklasse (BRC 2014) waarbij sommige beroepsklassen zijn samengevoegd. We laten in deze weergave alleen de top 5 zien van beroepsklassen met de meeste werkgelegenheid.

De orginele weergave van de indicator is terug te vinden op ArbeidsmarktInzicht:
https://arbeidsmarktinzicht.nl/limburg/content/states/index/109353

Statistieken

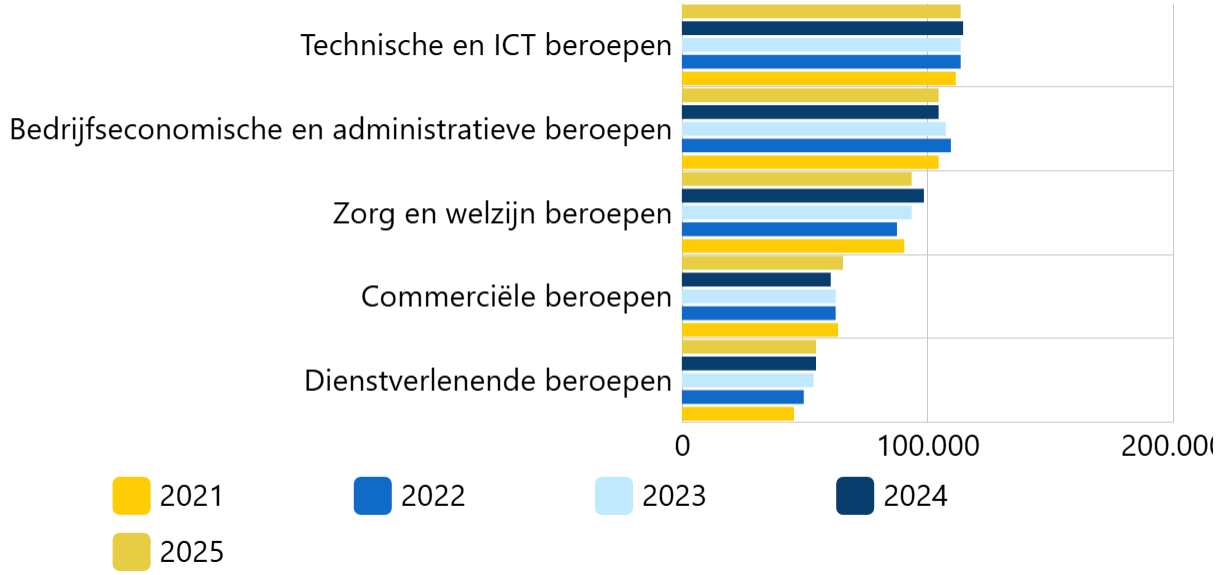

Bron: Etil Research Group

Vestigingen per sector (MO_7i)

Omschrijving

Onderstaande grafieken (*zie pijltje om door te klikken*) tonen het aantal vestigingen per sector per jaar. Met vestigingen wordt bedoeld: de locatie van een onderneming, instelling of zelfstandige beroepsbeoefenaar (dat wil zeggen elke fabriek, werkplaats, kantoor, winkel of andere bedrijfsruimte, dan wel elk complex daarvan) waarin of van waaruit een economische activiteit of zelfstandig (vrij) beroep wordt uitgeoefend door minimaal 1 werkzaam persoon.

De onderstaande visualisatie bevat data van de 10 sectoren met het meeste aantal vestigingen. Het aantal vestigingen zegt niets over het aantal personen dat werkzaam is in de betreffende sector.

In de onderstaande visualisatie is er data van drie jaren - 2023 tot en met 2025. Klik op het rechter of linker pijltje.

Bron: Etil Research Group

Vestigingen per grootteklasse per sector (MO_7i_a)

Omschrijving

Onderstaande grafieken (*zie pijltje om door te klikken*) tonen het aantal vestigingen per grootteklasse per sector. Met *vestigingen* wordt bedoeld: de locatie van een onderneming, instelling of zelfstandige beroepsbeoefenaar (dat wil zeggen elke fabriek, werkplaats, kantoor, winkel of andere bedrijfsruimte, dan wel elk complex daarvan) waarin of van waaruit een economische activiteit of zelfstandig (vrij) beroep wordt uitgeoefend door minimaal 1 werkzaam persoon. De *grootteklasse* is de indeling van vestigingen op basis van het aantal fulltime werkzame personen .

De cijfers betreffen het jaar 2025.

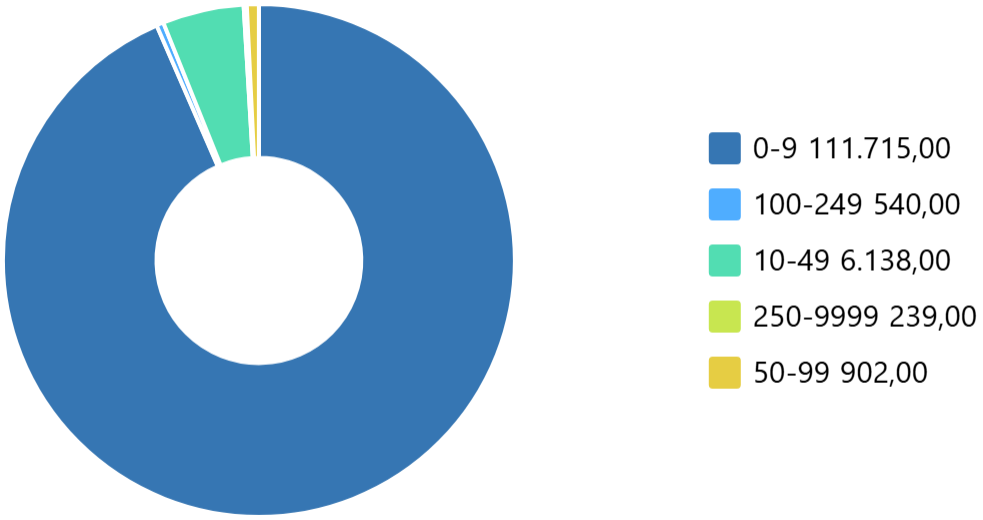

Bron: Etil Research Group

Verduurzaming en circulaire economie

Doelstellingen

Omschrijving

Kwalitatieve doelstellingen

In 2027 werken onderwijs, bedrijfsleven en overheid intensief samen om de menselijke factor in de circulaire transitie te versterken (D 28)

Beschrijving van de mate waarin onderwijs, bedrijfsleven en overheid samenwerken op het gebied van circulariteit (D_28a)

We verkennen hoe de arbeidsmarktvraag voor de circulaire economie (kwantitatief en kwalitatief) eruit ziet om een scherper beeld te kunnen schetsen hoe het onderwijsaanbod optimaal aan te laten sluiten. De verkenning wordt in Q3 2025 opgeleverd. De 5 universiteiten in de euregio werken op initiatief van de provincie samen aan een trinationaal curriculum circulaire economie. Het MBO in Limburg ontwikkelt open-source modules circulaire economie.

In 2027 zijn ruimtelijke, juridische, digitale en financiële randvoorwaarden zo ingericht om de uitrol van kansrijke ontwikkelingen mogelijk te maken (D 29)

Beschrijving van de door de Provincie ingerichte ruimtelijke, juridische, digitale en financiële randvoorwaarden (D_29a)

Om hier stappen te kunnen zetten sluiten we aan bij relevante tafels en instrumenten. In de concept POVI is circulaire economie als provinciaal belang aangemerkt. Met Limburg Toekomstbestendig (LIOF), de fondsen en onze provinciale subsidieregeling economie en concurrentiekracht ondersteunen we het bedrijfsleven vanuit onze provinciale rol in de transitie naar circulaire economie. Voor het optimaliseren van de juridische randvoorwaarden zijn we vooral afhankelijk van Europese en rijkswetgeving. Hiertoe voeren wij lobby samen met andere provincies en nemen we deel aan relevante Europese netwerken zoals European Chemical Regions Network (ECRN), Vanguard Initiative en S3platform chemie. Voor wat betreft de ruimtelijke randvoorwaarden zijn in Ontwerp Omgevingsvisie en Ontwerpverordening van de de Provincie Limburg voorwaarden gecreëerd om bedrijventerreinen met hogere milieucategoriëen en haventerreinen die essentieel zijn voor de transitie naar circulaire een beschermde status te geven. Enerzijds door ze aan te duiden als terreinen van provinciaal belang en anderzijds de regels op te stellen om de milieuzoneringen te kunnen beschermen.

Statistieken

Regionale toegevoegde waarde van de circulaire economie in Limburg naar R-strategie (D_27a)

Omschrijving

Tegen 2027 heeft de Limburgse economie een grotere mate van circulariteit bereikt door de implementatie van R-strategieën, waarmee we in lijn zijn met de nationale doelstelling van 50% circulariteit tegen 2030 (D 27)

In onderstaande figuur is de toegevoegde waarde opgenomen, gegenereerd met economische activiteiten die gelinkt kunnen worden aan één van de verschillende R strategieën. De R-strategieën, ook wel R-ladder genoemd, zijn circulariteitsstrategieën die bijdragen aan het verminderen van het gebruik van

primaire abiotische grondstoffen. Hieronder vallen R1 rethink (heroverwegen), R2 reduce (verminderen), R3 reuse (hergebruik), R4 repair (repareren) en R5 recycle (materialen hergebuiken).

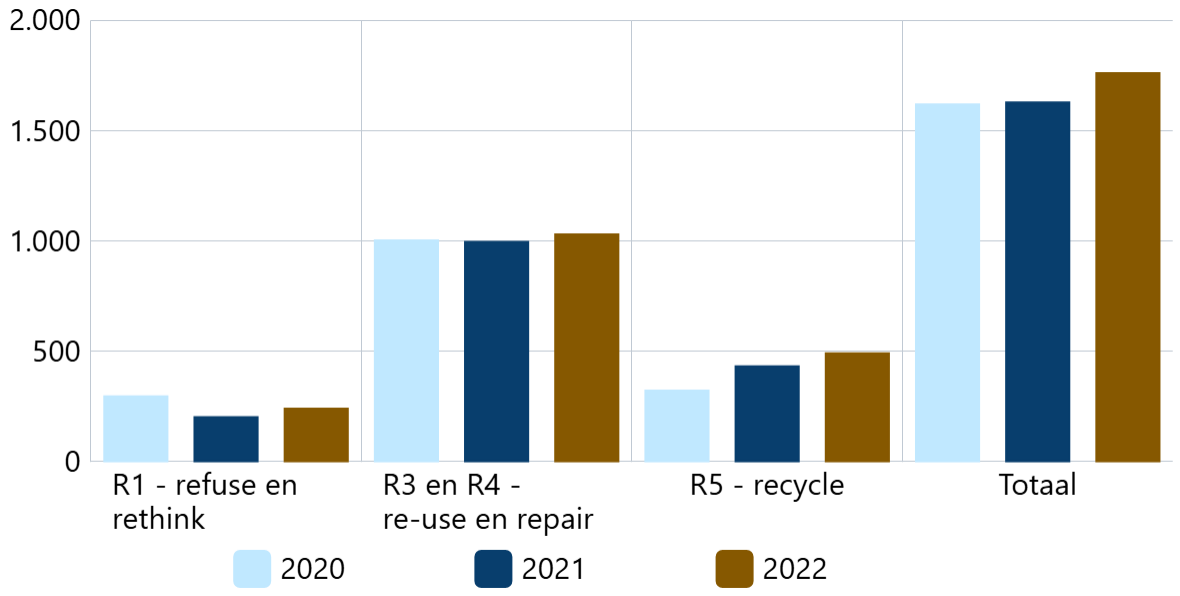

Bron: Provincie Limburg

Resultaten

Omschrijving

Kwalitatieve resultaten

In 2027 hebben we voor 4 prioritaire bedrijfsketens (chemie, bouw, maak en voedselsystemen) in Limburg acties en initiatieven geïnitieerd om de circulaire transitie te ondersteunen op het vlak van kennisvraagstukken en arbeidsmarkt [...] (R 74)

Rapportage van de geïnitieerde acties en initiatieven per prioritaire bedrijfsketen (R_74a)

De verduurzaming van Chemelot en de inbreng daarin van kennispartijen wordt vanuit de provinciale rol ondersteund. In CHILL werken onderwijs en bedrijfsleven samen op het gebied van nieuwe materialen. Ter versterking van de bedrijfsketen bouw en biomassa en voedsel is/wordt o.a. ingezet op een programmatische aanpak waarin kennisontwikkeling en -uitrol, conceptontwikkeling, samenwerking en/of ketenvernieuwing belangrijke pijlers zijn/waren. Daarnaast kijken we naar projecten die zowel een bijdrage leveren aan de circulaire economie als aan andere provinciale doelstellingen zoals Limburg Centraal.

De Provincie realiseert in 2027 een 25% circulaire inkoop en treedt hier op als een ‘eerste klant’ (launching customer) (R 75)

Percentage inkoop van de Provincie dat binnen de categorie circulair valt (R_75a)

We hebben een belangrijke eerste stap gezet richting een duurzamer inkoop- en aanbestedingsbeleid door de ondertekening van het manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) 2022-2025. Hiermee onderschrijft de provincie haar ambitie om duurzaamheid centraal te stellen in het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Onderdeel van het manifest is de opzet van een monitoringsprotocol, waarmee we het percentage inkoop kunnen meten.

Samen met de regio en het bedrijfsleven formuleren we een lobby agenda met voorstellen voor de aanpak van transitie knelpunten waarvoor de verantwoordelijkheid ligt bij het Rijk en de EU (R 76)

Aanwezigheid lobbyagenda, ontwikkeld met regio en bedrijfsleven, ja/nee (R_76a)

Ja. Wij sluiten aan bij de lobbyagenda van IPO en het relevante bedrijfsleven. Zoals de oproep van VNCI, de Federatie Nederlandse Rubber- en Kunststofindustrie (NRK), Plastics Europe, Vereniging Afvalbedrijven (VA) en VNO-NCW om te komen tot structureel overleg tussen overheid en industrie over circulariteit met de plastic keten met als doel te komen tot een Circulair Plastic Akkoord. We zijn aangesloten bij de circulaire plastic tafel.

Vestigingsklimaat van morgen

Doelstellingen

Omschrijving

Kwalitatieve doelstellingen

In 2027 is de acquisitiesamenwerking met stakeholders in Limburg dusdanig versterkt dat nieuwe potentiële leads die kansrijk zijn voor Limburg, in gezamenlijkheid worden verkend (D 19)

Beschrijving bereikte versterking acquisitiesamenwerking (D_19a)

Kansrijke leads worden steeds vaker gezamenlijk verkend, wat bijdraagt aan betere afstemming en gezamenlijke opvolging. Verdere ontwikkeling richt zich op het bestendigen en waar nodig structureel borgen van deze samenwerking.

Statistieken

Aantal door MCB ingediende bidbooken voor de werving van (internationale) congressen (D_18b)

Omschrijving

In 2027 zijn onze acquisitieresultaten verbeterd, kennen wij het Limburgse bedrijfsleven beter en is het zakelijk toerisme gegroeid (D 18)

Het Maastricht Convention Bureau heeft 50 bidbooken ingediend ten behoeve van de werving van congressen gekoppeld aan de speerpunten van de Brightlands campussen. Dat is meer dan de 38 bidbooken die beoogd waren om in te dienen.

Statistieken

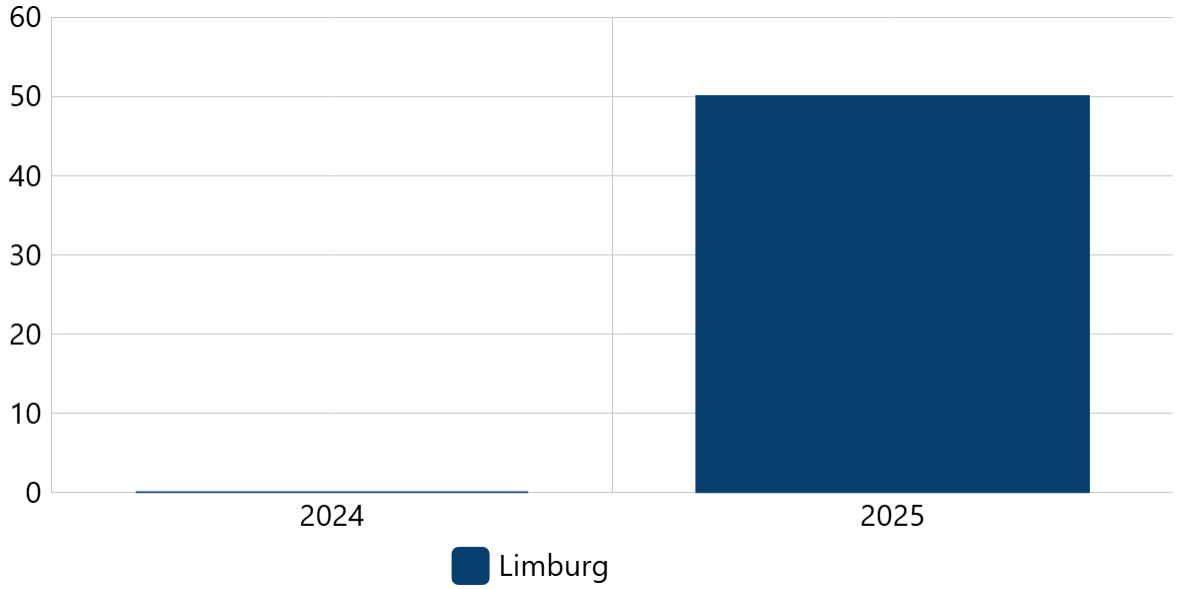

Bron: Provincie Limburg

Totale economische waarde (bestedingswaarde van deelnemers) van de door MCB geworven congressen (D_18c)

Omschrijving

In 2027 zijn onze acquisitieresultaten verbeterd, kennen wij het Limburgse bedrijfsleven beter en is het zakelijk toerisme gegroeid (D 18)

De economische waarde is becijferd op € 34.732.070. De economische waarde wordt berekend door het aantal deelnemers van door het Maastricht Convention Bureau geworven congressen te vermenigvuldigen met de gemiddelde besteding per dag per congresganger. Dit bedrag bestaat uit € 3.666.920,- betreffende de gewonnen bids in 2025 (congres heeft nog niet plaats gevonden). De economische waarde van de congressen die in 2025 plaats vonden in Limburg bedroeg € 31.065.150,-.

Statistieken

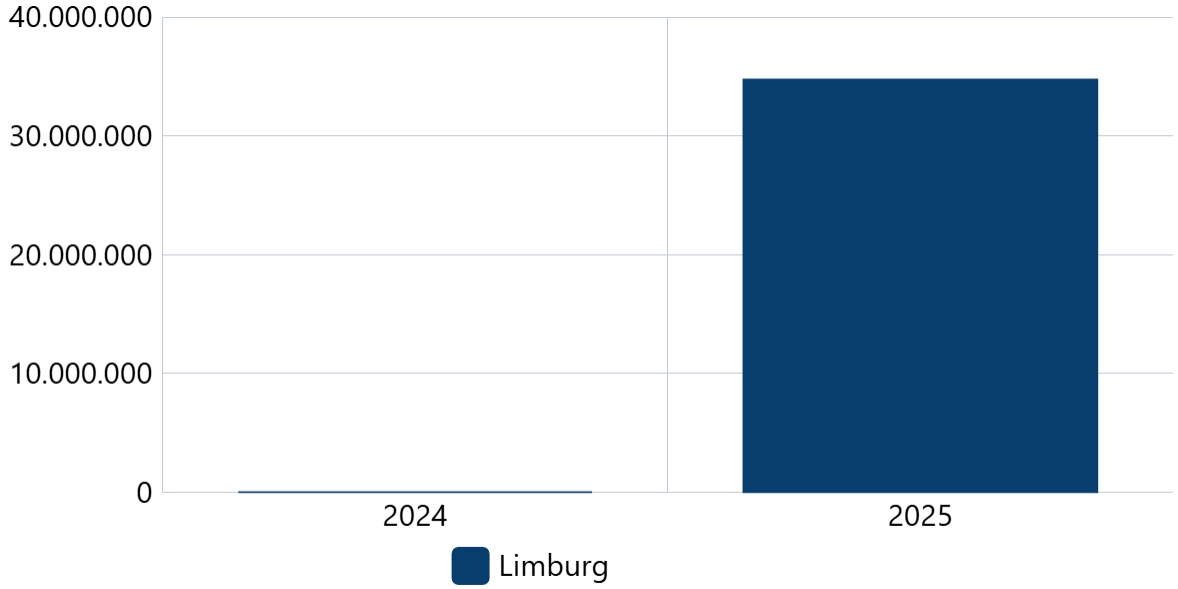

Bron: Provincie Limburg

Resultaten

Omschrijving

Kwalitatieve resultaten

In 2027 zijn de activiteiten van het Maastricht Convention Bureau opgeschaald naar een agenda rondom de Brightlands-thema's en zijn tenminste 4 events (1 per campus) in Limburg geworven (R 56)

Aanwezigheid agenda BL-thema's, ja/nee (R_56a)

Ja.

In 2027 heeft LIOF een succesvol programma voor export en grensoverschrijdend ondernemen gerealiseerd met tenminste 400 investor-relations gesprekken (R 57)

Beschrijving programma en duiding succes (R_57a)

Binnen International Trade Development voert LIOF de taak uit rondom exportbevordering, in samenwerking met het landelijke netwerk Trade & Innovate NL. Via het nationale Trade Relations Programma inventariseert LIOF exportbehoeften van Limburgse bedrijven en biedt gerichte ondersteuning. Daarnaast realiseert LIOF binnen het Europese Enterprise Europe Network (EEN) technologie- en businessmatches tussen Limburgse bedrijven en Europese partners, als opstap naar bredere samenwerking en handelsrelaties. Dit draagt bij aan versterking van de internationale concurrentiepositie van Limburgse bedrijven en aan het Europese streven naar strategische autonomie.

In 2027 is er een Limburgbreed acquisitieteam dat in samenwerking met partners bijdraagt aan selectieve acquisitie: Ja/Nee (R 58)

Aanwezigheid acquisitieteam , ja/nee (R_58a) en omschrijving van de samenwerking (R_58b)

Ja, er is een centraal aanspreekpunt van de Provincie Limburg voor acquisitieleads, LIOF, Brightlands campussen en Limburgse gemeenten. Dit resulteert in een betere interne en externe afstemming, kortere lijnen en uiteindelijk meer kansen voor zowel gevestigde bedrijven als nieuwe vestigers.

In 2027 zijn tenminste 4 projecten gerealiseerd die bijdragen aan de internationale samenwerking en profilering van de Brightlands campussen (R 67)

Beschrijving profilering Brightlands campussen (R_67b)

Er zijn tot nu toe 3 projecten gerealiseerd. De Brightlands campussen profileren zich op verschillende manieren daarvoor hebben zij een meerjarenplan Brightlands communicatie opgesteld, waaraan de Provincie bijdraagt. Hierin is de communicatiestrategie en aanpak (via websites, activiteiten en media) uitgewerkt. In 2024 is een Brightlands-brede mediacampagne voorbereid, die in 2025 werd uitgerold. Verder organiseren de Brightlands campussen gezamenlijk, en ook ieder afzonderlijk, diverse evenementen gedurende het jaar. Deze evenementen variëren van specifiek inhoudelijke bijeenkomsten tot bredere netwerk en community-activiteiten voor partners in Limburg en verder.

Statistieken

Aantal geworven congressen inhoudelijke speerpunten Brightlands campus (R_56b)

Omschrijving

In 2027 zijn de activiteiten van het Maastricht Convention Bureau opgeschaald naar een agenda rondom de Brightlands-thema's en zijn tenminste 4 events (1 per campus) in Limburg geworven (R 56)

Het Maastricht Convention Bureau (MCB) werft congressen en focust hierbij primair op congressen die betrekking hebben op de inhoudelijke speerpunten van de Brightlands campussen. Het MCB brengt interessante congressen over deze thema's in beeld en brengt in samenwerking met haar partners een bid uit. De verdeling ziet er als volgt uit voor wat betreft het aantal ingediende bids in 2025: life science/medisch (23 bids), chemie (12 bids), food (3 bids), data/AI (2 bids) en overig (10 bids).
Van oudsher is het MCB actief in medische congressen en in dit vakgebied worden ook de medische congressen georganiseerd. Enkele jaren geleden is het MCB gestart met het in kaart brengen van de congressen rondom het thema chemie wat nu resulteert in meer uitgebrachte bids. Food en Data/AI zijn nieuwe thema's voor het MCB en meer nichemarkten met minder congressen vandaar het lager aantal uitgebrachte bids.

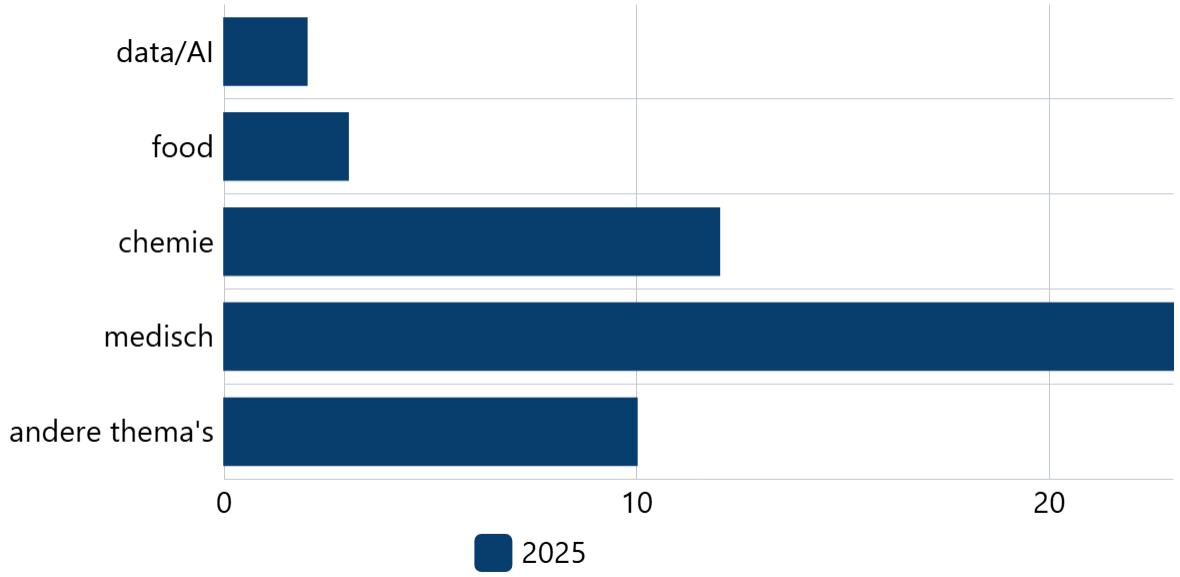

Bron: Provincie Limburg

Aantal geworven events per campus (R_56c)

Omschrijving

In 2027 zijn de activiteiten van het Maastricht Convention Bureau opgeschaald naar een agenda rondom de Brightlands-thema's en zijn tenminste 4 events (1 per campus) in Limburg geworven (R 56)

3

Onderdeel van de vernieuwde aanpak is dat MCB ook zakelijke events op de campussen werft, waar dit meerwaarde heeft. Er zijn 2 events geworven voor de Maastricht Health Campus en 1 event op de Chemelot campus.

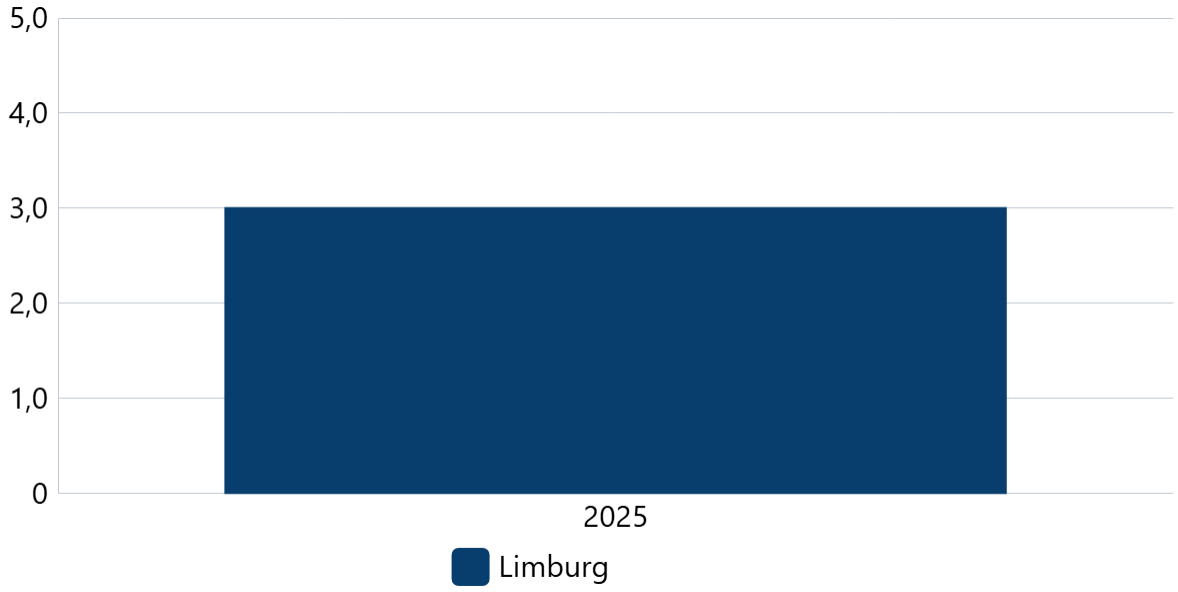

Bron: Provincie Limburg

Aantal investor-relations gesprekken (R_57b)

Omschrijving

In 2027 heeft LIOF een succesvol programma voor export en grensoverschrijdend ondernemen gerealiseerd met tenminste 400 investor-relations gesprekken (R 57)

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	2025
Limburg	140

Aantal gerealiseerde projecten die bijdragen aan internationale samenwerking (R_67a)

Omschrijving

In 2027 zijn tenminste 4 projecten gerealiseerd die bijdragen aan de internationale samenwerking en profilering van de Brightlands campussen (R 67)

Het aantal gerealiseerde projecten bedraagt 3.

1. Deelname en positionering tijdens de ExpoReal in München (2024)
2. Verkennen van samenwerking met Corda Campus Hasselt (2024)
3. Verkennen van samenwerking met RWTH Campus (2024)

Bron: Provincie Limburg

Innovaties voor de maatschappelijke opgave

Doelstellingen

Omschrijving

Kwalitatieve resultaten

In 2027 is er voor Limburg een dekkend financieringsinstrumentarium voor startende ondernemers (D 22)

Aanwezigheid financieringsinstrumentarium voor startende ondernemers, ja/nee (D_22a)

Ja.

Statistieken

Aantal MKB bedrijven in Limburg met proces- en productinnovaties (D_21a)

Omschrijving

In 2027 is de innovatiekracht van het Limburgse MKB verbeterd, waardoor ondernemers via maatschappelijk verantwoorde innovaties en ondernemerschap bijdragen aan een duurzaam, circulair, gezond en digitaal Limburg (D 21)

De onderstaande grafiek geeft weer:

- MKB-bedrijven in Limburg die productinnovaties introduceren (percentage van het mkb). Productinnovatie is een belangrijk onderdeel van innovatie, omdat het nieuwe markten kan creëren en het concurrentievermogen kan verbeteren. Deze indicator wordt berekend als het aantal mkb-bedrijven dat ten minste één productinnovatie heeft geïntroduceerd, hetzij nieuw voor de onderneming, hetzij nieuw voor hun markt, gedeeld door het totale aantal mkb-bedrijven. De scores zijn geïndexeerd op basis van de prestaties van de EU in 2017 voor die indicator.
- MKB-bedrijven in Limburg die bedrijfsprocesinnovaties introduceren (percentage van het mkb). Veel bedrijven innoveren niet door nieuwe producten te verbeteren, maar door hun bedrijfsprocessen te verbeteren. Bedrijfsprocesinnovaties omvatten proces-, marketing- en organisatie-innovatie. Deze indicator wordt berekend als het aantal mkb-bedrijven dat ten minste één bedrijfsprocesinnovatie heeft geïntroduceerd, hetzij nieuw voor de onderneming of nieuw voor hun markt, gedeeld door het totale aantal mkb-bedrijven. De scores zijn geïndexeerd op basis van de prestaties van de EU in 2017 voor die indicator.

Bron: European innovation scoreboard (EIS)

Statistieken

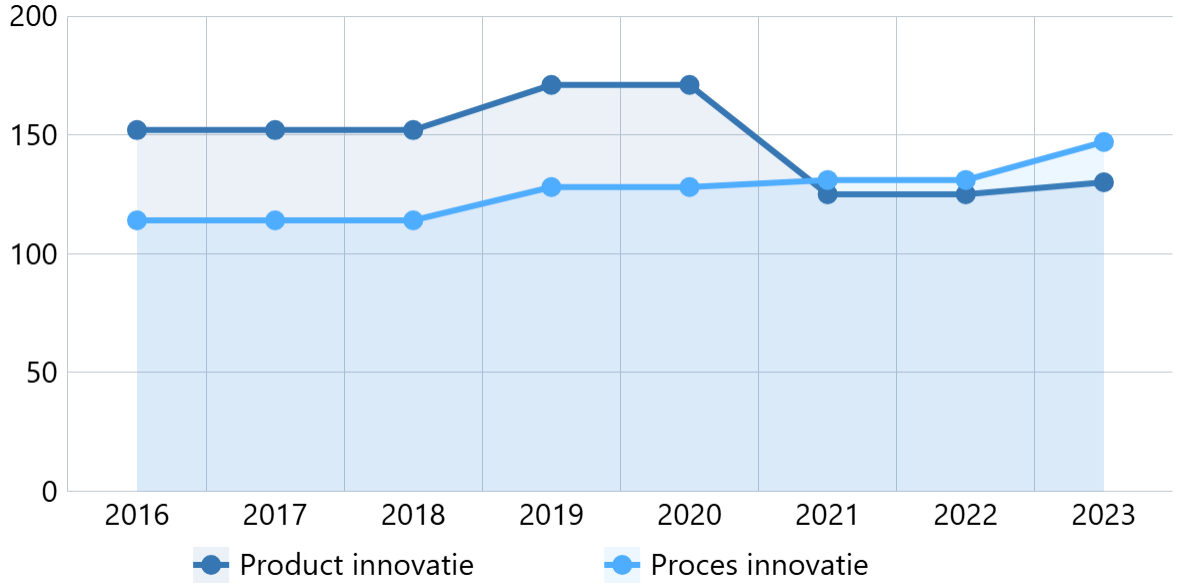

Bron: Provincie Limburg

Aantal MKB bedrijven in innovatieve samenwerkingsverbanden (D_21b)

Omschrijving

In 2027 is de innovatiekracht van het Limburgse MKB verbeterd, waardoor ondernemers via maatschappelijk verantwoorde innovaties en ondernemerschap bijdragen aan een duurzaam, circulair, gezond en digitaal Limburg (D 21)

Deze indicator geeft de mate weer waarin het MKB betrokken is bij innovatiesamenwerking. Complexe innovaties zijn vaak afhankelijk van het vermogen om gebruik te maken van diverse informatie- en kennisbronnen of om mee te werken aan de ontwikkeling van een innovatie. De indicator meet de uitwisseling van kennis tussen openbare onderzoeksinstellingen en bedrijven, en tussen bedrijven en andere bedrijven. De y-as laat de jaarlijkse prestatie van Limburg op deze indicator zien. Hierbij is de gemiddelde prestatie van EU landen in 2017 de 'baseline' en dus 100.

Bron: European innovation scoreboard (EIS)

Statistieken

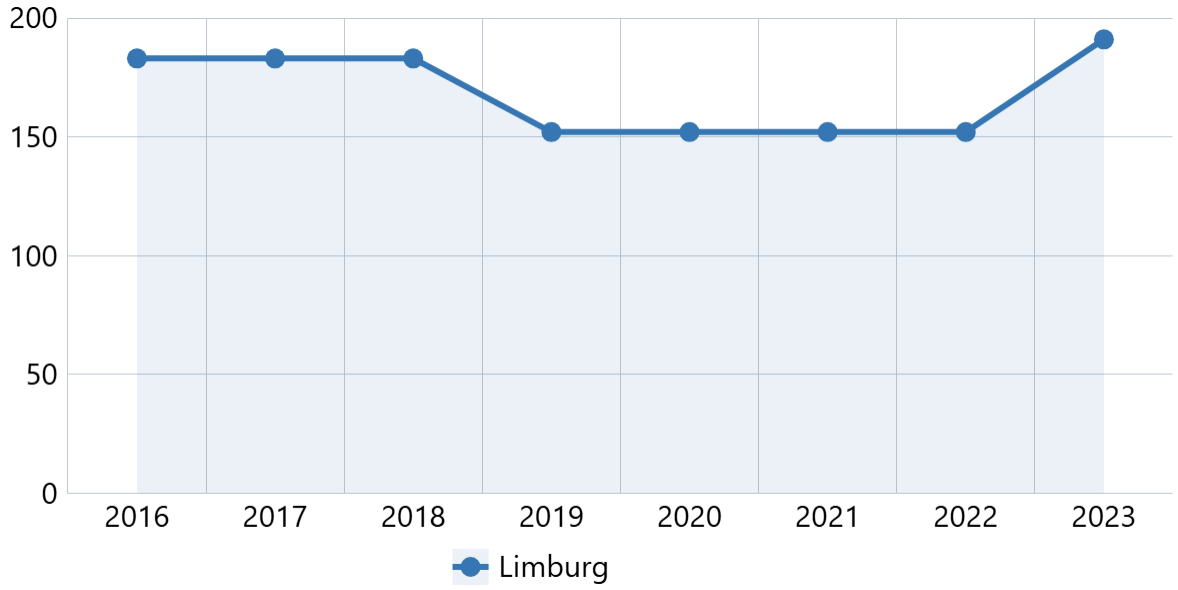

Bron: Provincie Limburg

Aantal startende innovatieve bedrijven vanuit: (i) Brightlands ecosystemen (D_23a)

Omschrijving

In 2027 zijn er meer startende innovatieve ondernemers vanuit de ecosystemen, het onderwijs en via acquisitie, allen gericht op de transities (D 23)

Aantal startende innovatieve bedrijven vanuit: (i) Brightlands ecosystemen (D_23a (ii)

Het aantal in totaal is 33, waarvan 28 vanuit Brightlands ecosystemen (i) en 5 via acquisitie inzet van LIOF en Provincie samen (ii)

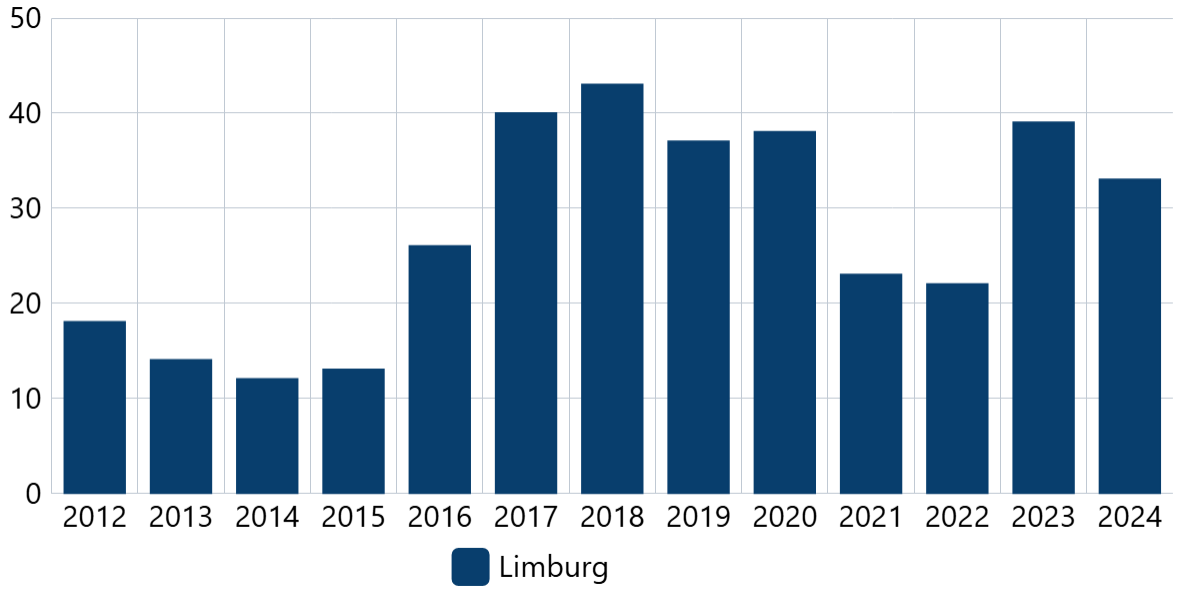

Bron: Provincie Limburg

Resultaten

Omschrijving

Kwalitatieve resultaten

In 2026 start een nieuw MKB-Innovatie programma gericht op het brede MKB (R 61)

Aanwezigheid nieuw MKB-innovatieprogramma , ja/nee (R_61a) en omschrijving richting programma (R_61b)

Ja.

In december 2025 is de operationele looptijd van het door LIOF uitgevoerde programma Limburg Toekomstbestendig verstreken. Daaropvolgend is het programma geëvalueerd. Provinciale Staten zijn middels een mededeling portefeuillehouder geïnformeerd over de uitkomsten van deze evaluatie. De inzichten die de evaluatie heeft opgeleverd zullen worden gebruikt om toekomstige programma's en instrumenten nog beter aan te laten sluiten bij de behoeften van het Limburgs bedrijfsleven.

In 2027 is een MKB Duurzaamheidsfonds in werking (R 62)

Aanwezigheid nieuw MKB Duurzaamheidsfonds , ja/nee (R_62a) en Omschrijving oplevering (a.d.h.v. resultaatafspraken) (R_62b)

Ja. Met de aanwezigheid van MKB-Duurzaamheidsleningen van Qredits is uitvoering gegeven aan de motie 2995 Stimuleringsregeling verduurzaming MKB. Provinciale Staten zijn hierover geïnformeerd met de Mededeling portefeuillehouder d.d. 12 november 2024. In februari 2025 is de Provincie in samenwerking met Qredits een promotiecampagne gestart voor de introductie van de leningen.

In 2027 hebben wij samen met de Limburgse gemeenten, triple helix organisaties, ondernemersorganisaties, KvK en RVO een efficiënte en effectieve gezamenlijke dienstverlening aan het MKB, gericht op de transities, gerealiseerd [...] (R 63)

Beschrijving van de gezamenlijke dienstverlening aan het MKB, gericht op de transities (R_63a)

De ingezette overlegstructuur met de grote gemeenten in Zuid-Limburg is verder geïntensiveerd (meer partijen betrokken o.a. UM, Zuyd, etc.) en heeft geleid tot een meer structurele afstemming over de verbetering van de MKB-dienstverlening. Deze aanpak, die in samenwerking met de KvK is opgezet en is gebaseerd op de landelijke Actieagenda MKB-dienstverlening, richten wij nadrukkelijk op het versterken van de vraagarticulatie: beter zicht krijgen op wat ondernemers daadwerkelijk nodig hebben, zodat overheden gerichter kunnen doorverwijzen en ondersteunen.

Parallel hieraan is het overleg succesvol uitgebreid naar Midden- en Noord-Limburg. De regionale afstemming met gemeenten wordt als waardevol ervaren en zal in het komende jaar worden voortgezet en verder verdiept. Daarnaast blijven wij periodiek in overleg met (grotere) Limburgse ondernemersorganisaties om signalen uit de praktijk structureel te borgen.

Aanvullend werken wij aan de ontwikkeling van een nieuwe subsidieregeling: de Sprintsubsidie die zich richt op het brede MKB en ondernemers ondersteunt bij het toekomstbestendig maken van hun bedrijfsvoering o.g.v. digitalisering, duurzaamheid, circulariteit en arbeidsproductiviteit. Deze regeling wordt momenteel uitgewerkt en zal naar verwachting eind Q1 door het college van Gedeputeerde Staten worden vastgesteld. De eerste openstelling volgt kort daarna.

Tot slot zetten wij komend jaar opnieuw in op het organiseren en benutten van diverse MKB-evenementen. Hiermee openen wij nadrukkelijk de deuren richting Limburgse ondernemers om laagdrempelig in contact te komen, knelpunten en behoeften op te halen en tegelijkertijd relevante informatie en ondersteuningsmogelijkheden actief met hen te delen. Deze directe interactie vormt een belangrijke voedingsbodem voor verdere beleidsontwikkeling en uitvoering.

In 2027 hebben wij bedrijven ondersteund bij innovatieve grensoverschrijdende samenwerkingsprojecten in Euregionaal verband (R 65)

Omschrijving van de Euregionale projecten (R_65b)

Het aantal goedgekeurde projecten binnen de Europese Programma's wordt naarmate een programma vordert in tijd altijd lager. Deze programmaperiode loopt van 2021-2027. Daarnaast zien we ook een verschuiving van interesse van projectuitvoerders van het Interreg Maas -Rijn Programma naar Interreg Vlaanderen-Nederland programma. Dit heeft te maken met de vertraagde opstart van het betreffende programma. Vervolgens zien we binnen alle Europese programma's dat projectpartners wel graag willen participeren en innoveren binnen projecten, maar dat het tekort aan arbeidskracht hen hierin belemmerd.

Statistieken

Aantal ondersteunde start-ups en scale-ups (R_64a)

Omschrijving

In 2027 hebben wij 30 nieuwe start-ups en scale-ups ondersteund met inzet van fondsen en programma's in Limburg (R 64)

Het totaal aantal financieringen in het jaar 2025 van 28 bestaat uit: 14 vanuit het Limburg Startup Capital Fund, 13 vanuit het LIOF Participatiefonds en 1 vanuit het BVP Fund IV.

Onderstaande grafiek geeft het aantal ondersteunde start-ups en scale-ups vanuit het Limburg Startup Capital Fund (LSCF) en de Brightlands Venture Partners (BVP) weer. Sinds 2023 zijn er in totaal 56 start-ups en scale-ups ondersteund. In 2023 waren dit13 ondernemingen vanuit LSCF en 2 ondernemingen vanuit BVP. In 2024 zijn er vanuit LSCF 10 ondernemingen ondersteund en vanuit BVP 3 ondernemingen. In 2025 waren dit in totaal 28.

Statistieken

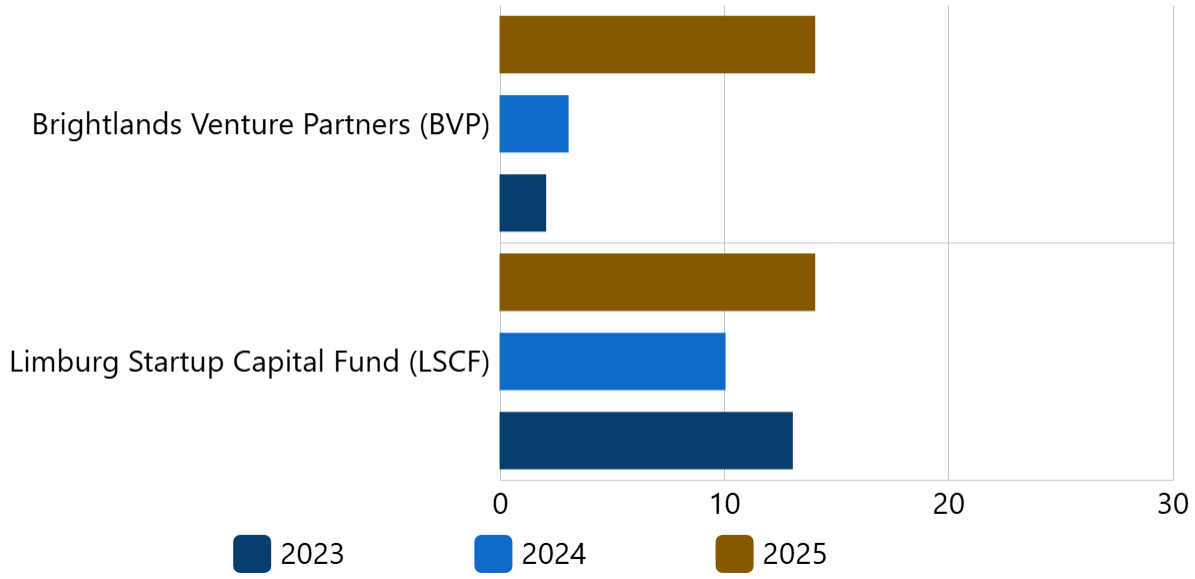

Bron: Provincie Limburg

Goedgekeurde projecten binnen Europese programma's (R_65a)

Omschrijving

In 2027 hebben wij bedrijven ondersteund bij innovatieve grensoverschrijdende samenwerkingsprojecten in Euregionaal verband (R 65)

In 2025 zijn 46 projecten goedgekeurd waar Limburgse partners aan deelnemen. Hiervan 11 in Interreg Vlaanderen-Nederland, 3 in Interreg Nederland-Duitsland, 9 in Interreg Maas-Rijn, 18 in het Just Transition Fund en 5 in OP Zuid.
In 2024 was het aantal goedgekeurde projecten 88. De daling heeft ermee te maken dat het aantal goedgekeurde projecten binnen de Europese Programma's lager wordt naarmate de programmaperiode vordert in de tijd. Bij een groot gedeelte van deze regionale programma's is vrijwel het gehele EFRO budget uitgeput. De Europese programma periode binnen het Meerjarig Financieel Kader (MFK) loopt van 2001 tot en met 2027

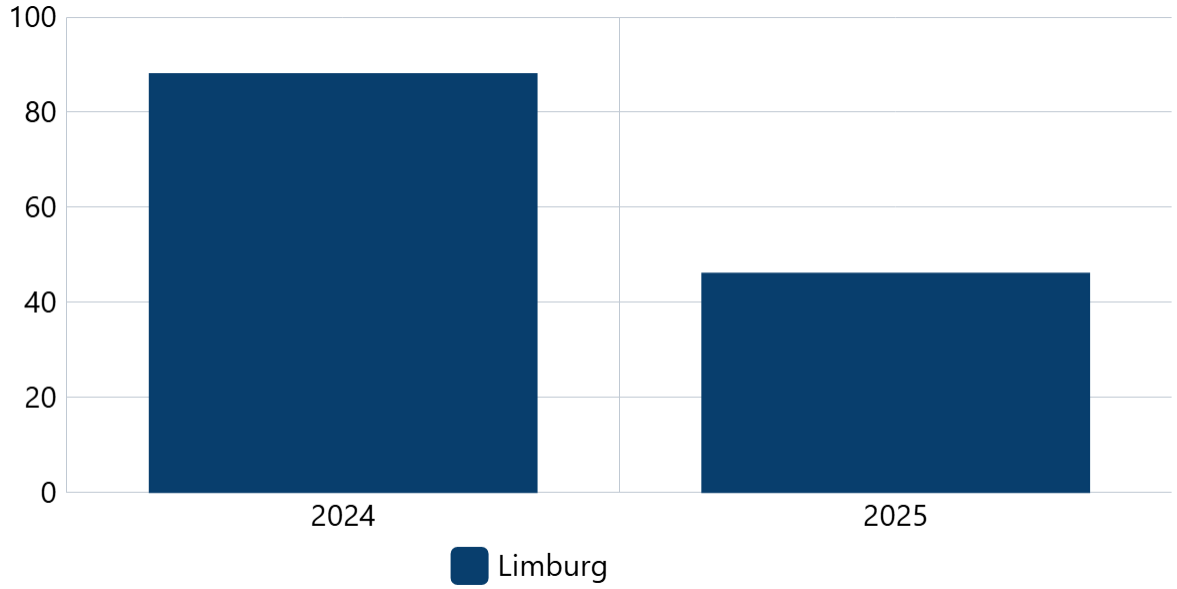

Bron: Provincie Limburg

Aantal aanvragen ingediend bij innovatieregelingen (R_66a)

Omschrijving

In 2027 hebben wij via onze instrumenten 300 ondernemingen gestimuleerd om (in samenwerking met kennisinstellingen) innovatieve projecten te starten op één of meer van de vijf maatschappelijke transities (R 66)

Het aantal aanvragen 2025 betreft twee innovatieregelingen: MKB innovatiestimulering topsectorenbeleid (MIT) en LIOF programma LimburgToekomstbestendig (LTB).
De MIT bestaat uit twee instrumenten: MIT Haalbaarheid: 32 aanvragen en MIT R&D: 18 aanvragen.
Het programma LimburgToekomstbestendig (LTB) kent 30 goedgekeurde aanvragen. Dit betreft het

aantal goedgekeurde aanvragen voor InnovatieProjecten, AdviesProjecten en CollectiefProjecten vanuit het innovatieprogramma Limburg Toekomstbestendig.

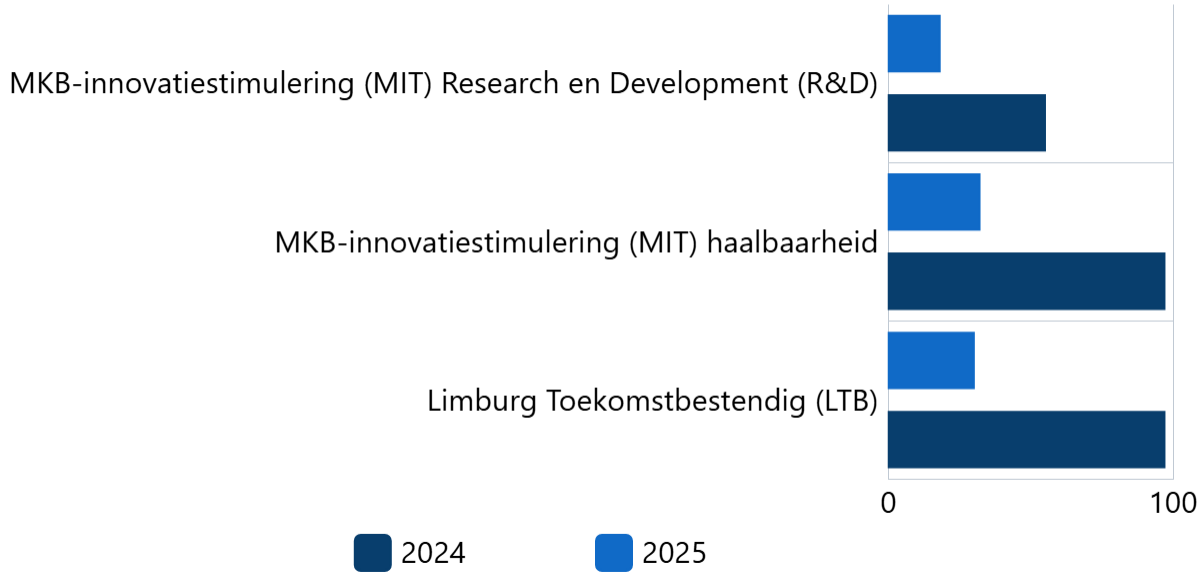

Bron: Provincie Limburg

Een gezonde arbeidsmarkt

Doelstellingen

Omschrijving

Kwalitatieve resultaten

In 2027 is er een LevenLangOntwikkelen-infrastructuur die de inwoners van Limburg in staat stelt om hun kennis en vaardigheden op peil te houden (D 25)

Aanwezigheid van de LLO-infrastructuur, ja/nee (D_25a)

Ja. De LLO-infrastructuur is ondergebracht in twee initiatieven:

Leo Loopbaan: het loket voor de Limburger rondom loopbaan en ontwikkeling
Limburg Leert: het loket voor Limburg voor om- en bijscholing

In 2027 werken onderwijs, bedrijfsleven en overheid samen aan de kritische factor human capital bij het doen slagen van de transities (D 26)

Het aantal publiek private samenwerking van het beroepsonderwijs en het bedrijfsleven binnen de transities (D_26a)

Deze afbeelding toont de locaties in Limburg waar publiek beroepsonderwijs en bedrijfsleven met elkaar samenwerken. Deze publiek private samenwerkingen kennen verschillende vormen. De getoonde samenwerkingen staan los van eventuele provinciale ondersteuning.

publiek private samenwerkingen in het onderwijs

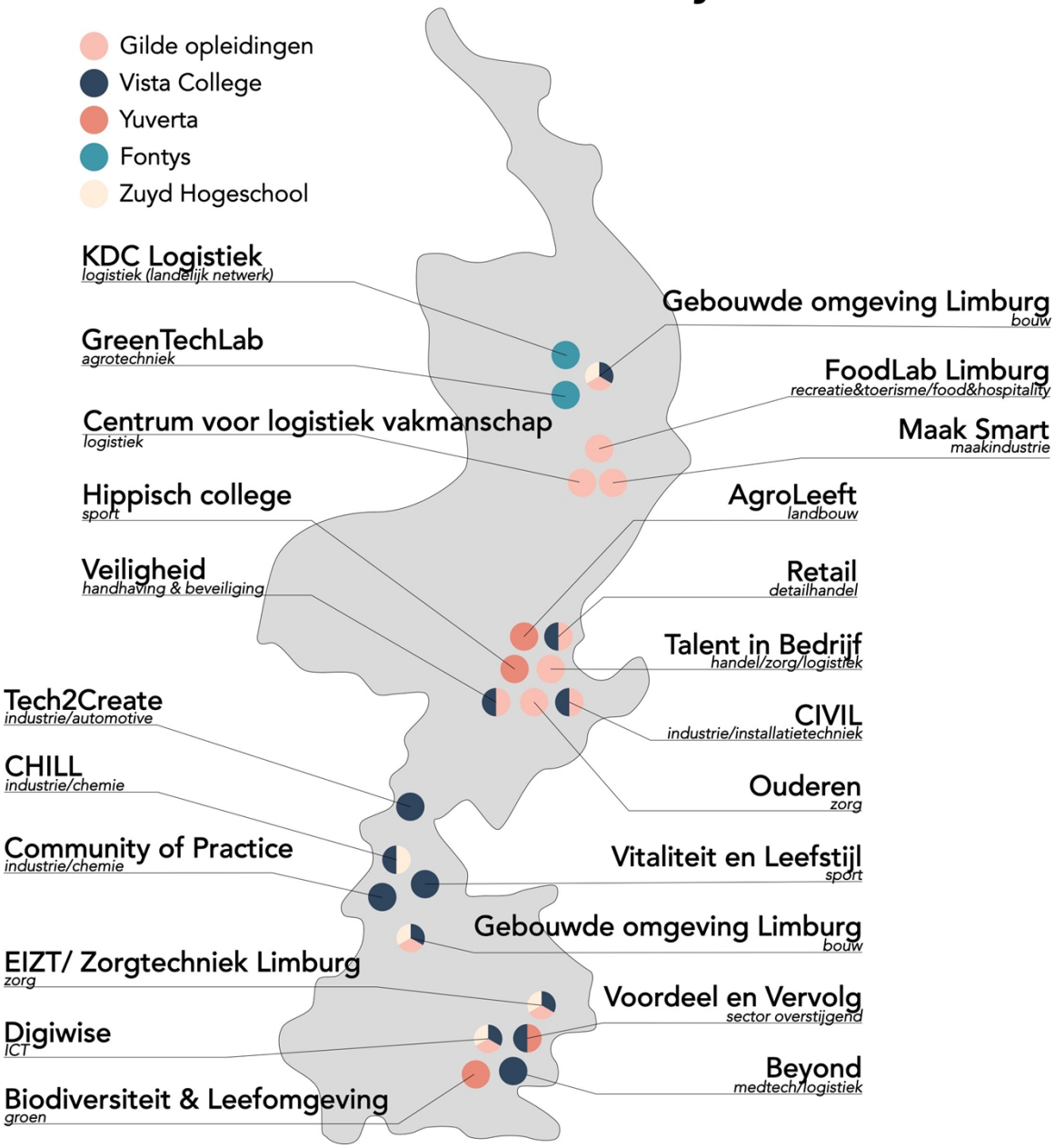

Bron: Provincie Limburg

Statistieken

Leerlingenaantallen Limburgse onderwijsinstellingen (D_24a)

Omschrijving

In 2027 is de flexibiliteit en robuustheid van de onderwijsinfrastructuur (MBO, HBO en WO) in Limburg versterkt en vergroot (D 24)

Deze grafiek bevat het aantal leerlingen en studenten in het primair onderwijs (po), voortgezet onderwijs (vo), middelbaar beroepsonderwijs (mbo), voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo) en hoger onderwijs (ho) naar onderwijssoort, onderwijsniveau en woonregio op 1 oktober van een betreffend school-/studiejaar.

Statistieken

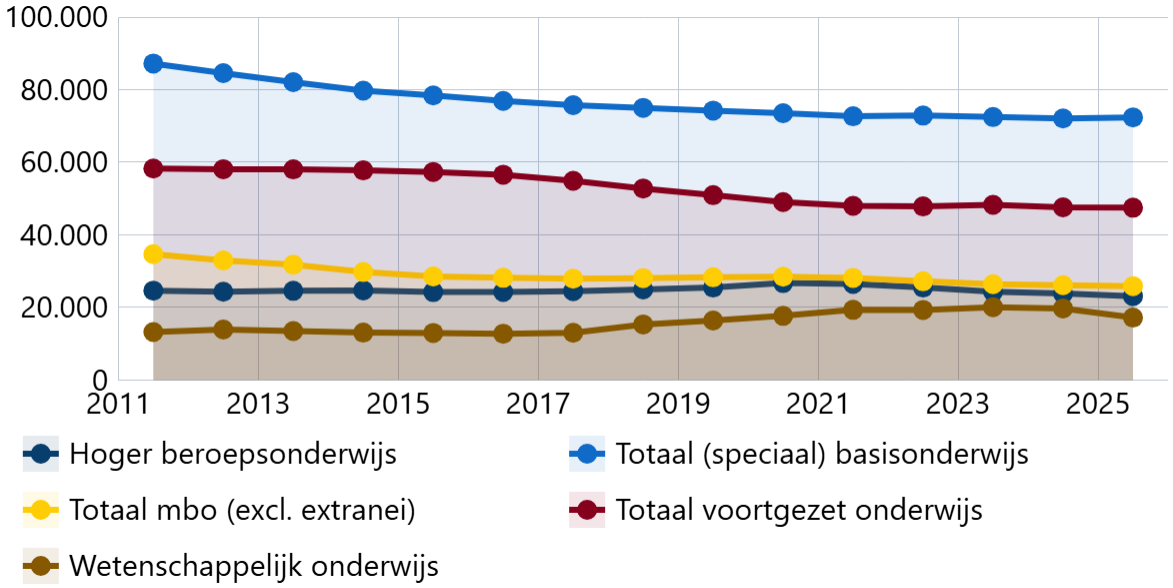

Bron: CBS

Aanwezigheid/beschikbaarheid opleidingen (D_24b)

Omschrijving

In 2027 is de flexibiliteit en robuustheid van de onderwijsinfrastructuur (MBO, HBO en WO) in Limburg versterkt en vergroot (D 24)

De grafiek toont het aantal mbo-studenten per sectorkamer per 1 oktober. De ontwikkeling van het aantal studenten is een belangrijke indicator voor de toekomstbestendigheid van het onderwijs. Bij een dalende trend zal een opleiding op enig moment onder druk komen te staan.

Statistieken

Bron: Dienst Uitvoering Onderwijs

Resultaten

Omschrijving

Kwalitatieve resultaten

In 2027 is er een Bestuurstafel Onderwijs met alle hoger- en beroepsonderwijsinstellingen gerealiseerd die 2x per jaar bij elkaar komt (R 68)

Realisatie Bestuurstafel , ja/nee (R_68a)

Ja, de bestuurstafel is gerealiseerd en actief.

In 2027 is een nadere uitwerking van de Vakmanschapsagenda MBO 2030 opgesteld met alle MBO-instellingen (Yuverta, Vista, Gilde) in Limburg (R 69)

Aanwezigheid nader uitgewerkte Vakmanschapsagenda, ja/nee (R_69a)

Ja, de eerste fase van de vakmanschapsagenda is van start. Alle drie de publieke mbo instellingen zijn aangehaakt bij de ontwikkeling van de vakmanschapsagenda (Vista College, Gile Opleidingen en Yuverta).

In 2027 is er een provinciebrede infrastructuur voor Leven Lang Ontwikkelen, gericht op de Limburgse beroepsbevolking en werkgevers. (R 70)

Zie indicator D_25a.

In 2027 is er een robuuste infrastructuur voor grensinformatie met ondersteuning van de Provincie (R 73)

Aanwezigheid infrastructuur, ja/nee (R_73a)

Ja, convenant 'financiering grensinformatiepunten' is actief.

Statistieken

Bijeenkomsten bestuurlijke onderwijstafel Limburg (R_68b)

Omschrijving

In 2027 is er een Bestuurstafel Onderwijs met alle hoger- en beroepsonderwijsinstellingen gerealiseerd die 2x per jaar bij elkaar komt (R 68)

De bestuurlijke onderwijstafel Limburg is in 2024 vier keer bij elkaar geweest, en in 2025 tot nu toe 1 keer (data tot en met Q1). De deelnemers betreffen de voorzitters van College van Bestuur van de Limburgse

mbo's, hbo's, en universiteiten onder leiding van de gedeputeerde Onderwijs en arbeidsmarkt van de Provincie.

Statistieken

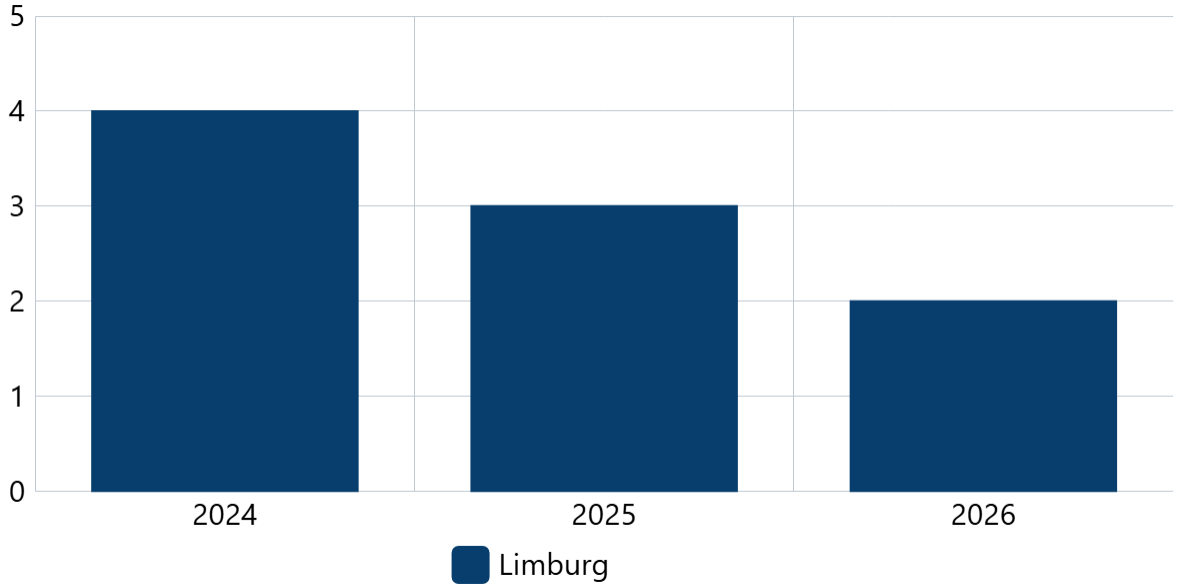

Bron: Provincie Limburg

Aantal gerealiseerde arbeidsmarkt- en onderwijsprojecten (R_71a)

Omschrijving

In 2027 realiseren we 4 arbeidsmarkt- en onderwijsprojecten binnen Rijks- of Europese regelingen (R 71)

Er zijn 5 projecten ingediend:

- 1x regeling ESF+ (gerealiseerd)
- 3x Interreg Vlaanderen Nederland (2x afgewezen, 1x gerealiseerd)
- 1x Interreg EMR (gerealiseerd)
- 1x Techkwadraat (gerealiseerd)

4 projecten zijn gerealiseerd. 2 projecten zijn afgewezen.

Statistieken

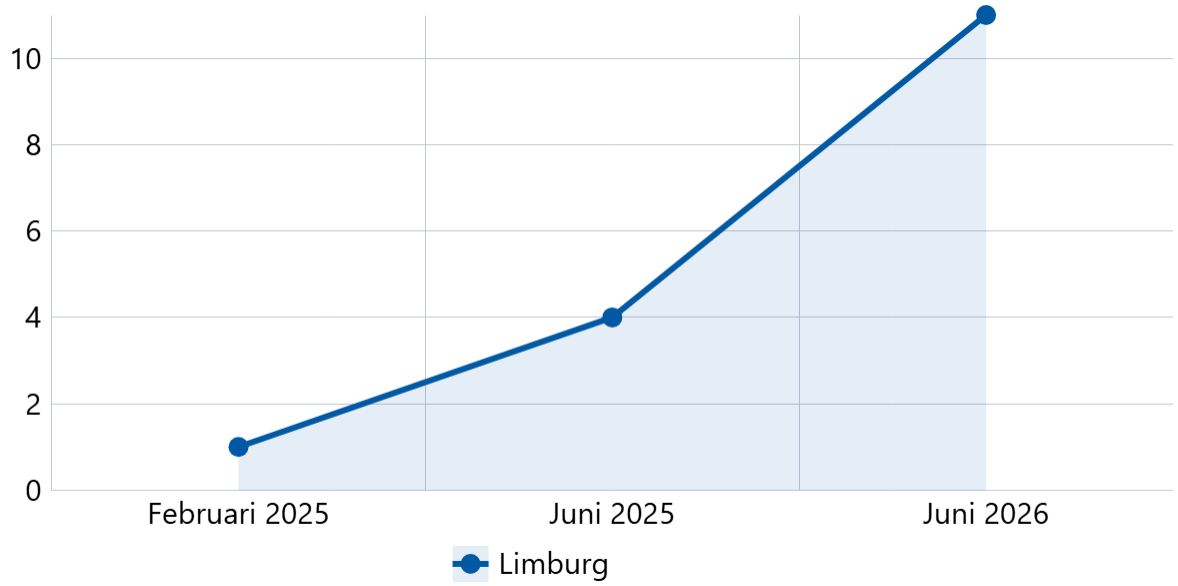

Bron: Provincie Limburg

Aantal georganiseerde arbeidsmarktevents (R_72a)

Omschrijving

In 2027 zijn er 2 arbeidsmarktevents met telkens minimaal 100 HR-professionals georganiseerd (R 72)

Het eerste event heeft plaatsgevonden in november 2025. Het tweede event is gepland in Q4 2026.

Statistieken

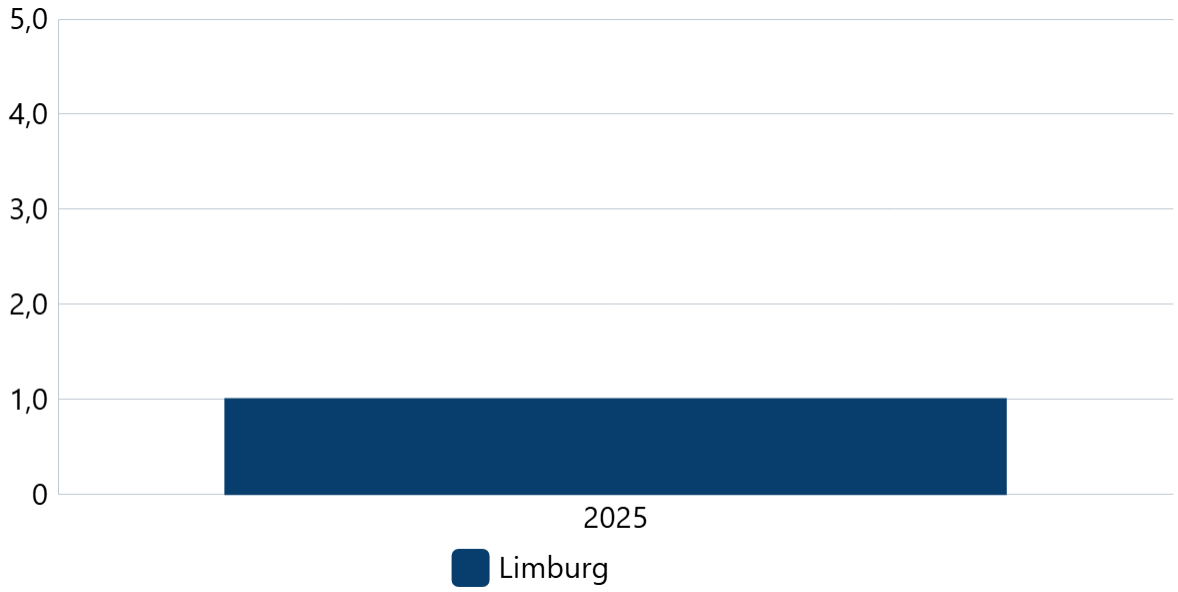

Bron: Provincie Limburg

Gezonde toekomst voor land- en tuinbouw in Limburg

Doelstelling

Statistieken

Aantal ondersteunende, toekomstgerichte en innovatieve projecten / concepten i.r.t. de land- en tuinbouwsector waar we als Provincie financieel aan bijdragen (D_30c)

Omschrijving

In 2027 is er meer kennis over de land- en tuinbouw in Limburg en daardoor begrip t.a.v. de sector en de transities (D 30)

Dit betreft ontwikkelingen rondom de Agrarische Blijversaanpak Limburg, ondersteuning van het Regionaal Voedselsysteem Limburg, en bijdragen aan Vitale Kip, aantal initiatieven rondom wijnbouw, Foodloop, Eggexperience, Building Balance, Brand-event en Safescan.

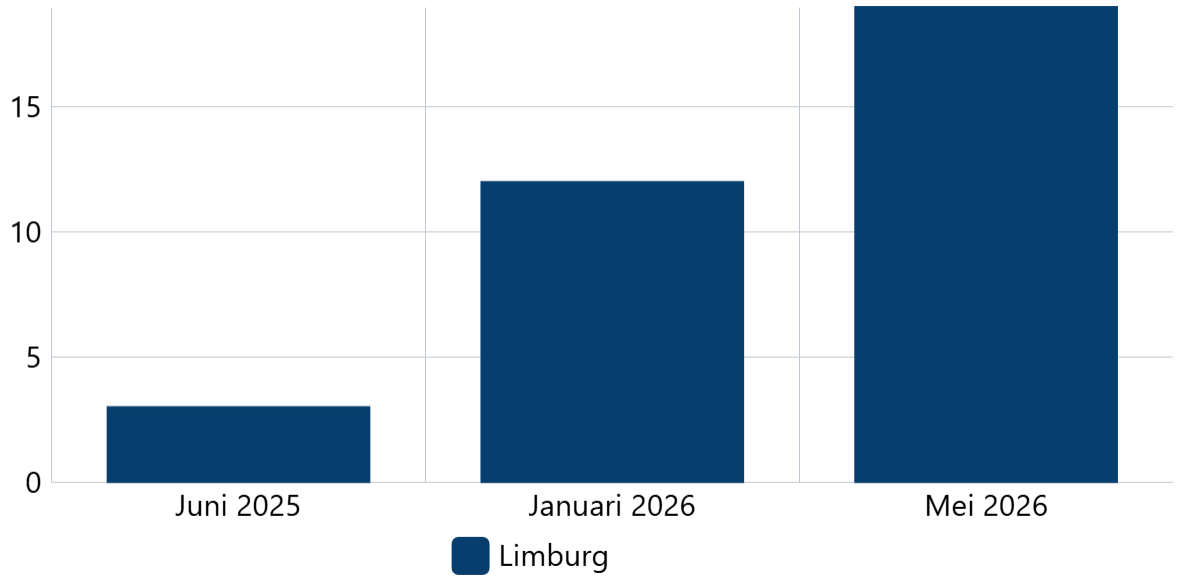

Bron: Provincie Limburg

Aantal netwerken of strategische samenwerkingen i.r.t. de land- en tuinbouwsector waar we als Provincie in participeren door middel van kennis inbreng en optioneel financiële middelen (D_30d)

Omschrijving

In 2027 is er meer kennis over de land- en tuinbouw in Limburg en daardoor begrip t.a.v. de sector en de transities (D 30)

Het betreft hier Europese, (inter-) provinciale, nationale, (eu-)regionale netwerken, platforms en (thema-) werkgroepen die constant blijven. Denk aan Greenport ZO-Nederland, Platform vitale veehouderij, Blijversaanpak consortium, DGOL, Regionaal VoedselSysteem Limburg e.d.

Statistieken

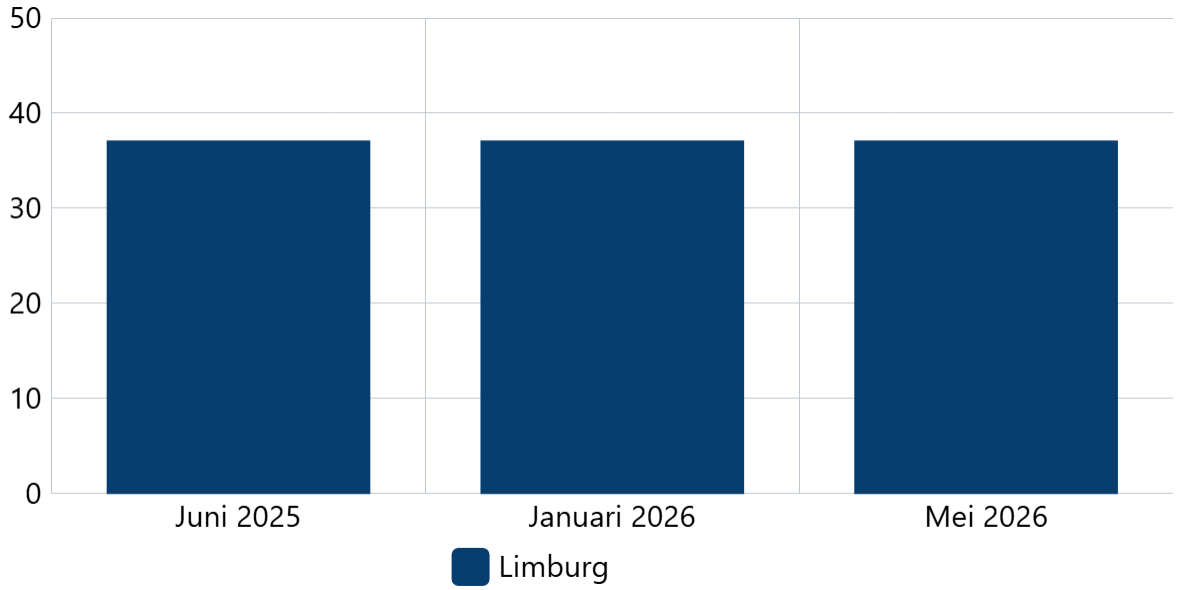

Bron: Provincie Limburg

Aantal door de Provincie ondersteunde initiatieven van derden (inclusief het aantal hiermee bereikte personen) die educatief of informatief zijn voor de maatschappij over land- en tuinbouwsector (D_30e)

Omschrijving

In 2027 is er meer kennis over de land- en tuinbouw in Limburg en daardoor begrip t.a.v. de sector en de transities (D 30)

Hieronder valt de "Week van ons Eten", de informatieve landbouw-module in de pilot van het traject van Goed Gezien op middelbare scholen, een verkenning van een Brand-Event alsmede een studiereis

omtrent wijnbouw. De regeling Boer-Burger Initiatieven staat inmiddels voor het gehele jaar 2026 open. Binnenkomende aanvragen worden druppelsgewijs beoordeeld.

Statistieken

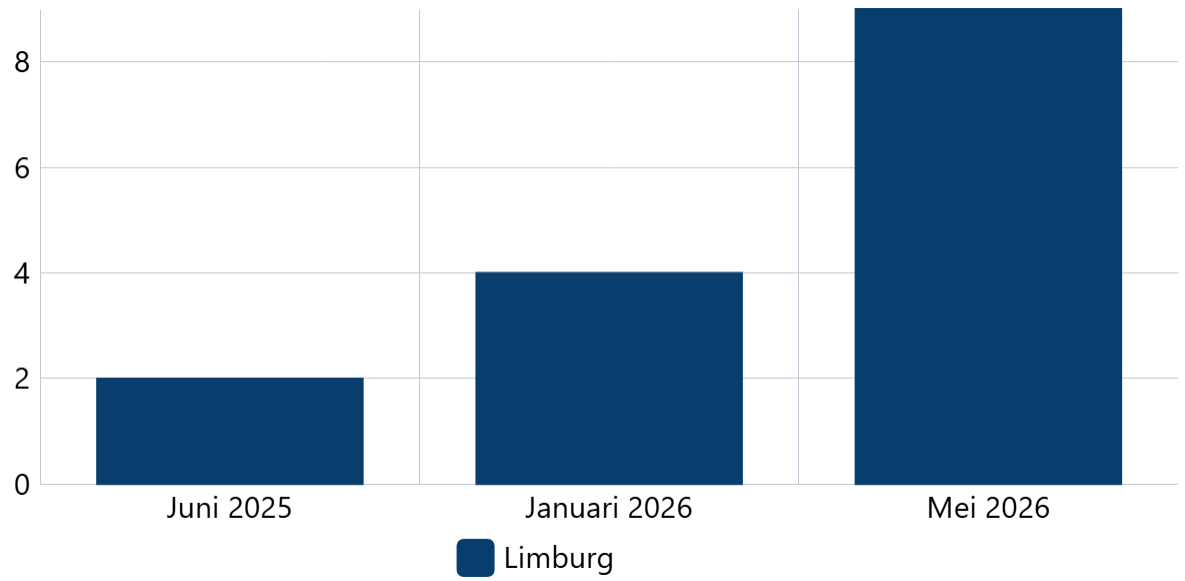

Bron: Provincie Limburg

Resultaten

Omschrijving

Kwalitatieve resultaten

In 2025 is er een uitgebalanceerd instrumentenpakket beschikbaar bij het LIOF ten behoeve van de transities in de land- en tuinbouw (R 78)

Aanwezigheid instrumentenpakket bij LIOF, ja/nee (R_78a)

Limburg Toekomstbestendig 2.0 is geëvalueerd. Op basis hiervan is geconcludeerd dat een dergelijk instrumentenpakket niet meer aan de orde is. Er kan/zal gebruikt worden gemaakt van andere instrumenten, zoals de NSP-openstellingen, regeling productieve investeringen, NILL, Boer-Burger-initiatieven en landelijke en regionale regelingen/fondsen.

In 2025 is er een communicatiestrategie voor het actief informeren van agrariërs, gericht op kennis, informatie en regelingen, waarmee we de blijvers beogen te bereiken (R 79)

Aanwezigheid communicatiestrategie, ja/nee (R_79a)

Ja, inmiddels is opdracht verstrekt aan een communicatiebureau om een communicatieprogramma rondom de "Limburgse land-en tuinbouw" op te zetten en uit te voeren.

In 2025 is er één Limburgs platform actief waar gesproken wordt over het perspectief van de blijvende ondernemers in de agrarische sector (R 80)

Aanwezigheid Limburgs actief platform, ja/nee (R_80a)

Inmiddels is er een platform (Blijversaanpak) actief.

Statistieken

Aantal agrarische koplopers en innovatoren (R_77a)

Omschrijving

In 2027 zijn 120 agrarische koplopers en innovatoren ondersteund met het marktrijp maken van kansrijke innovaties en concepten ten behoeve van de transities (R 77)

Dit middels het inzetten op investeren in innovatieve en duurzame landbouwconcepten die bijdragen aan natuurinclusiviteit, emissiereductie en dierenwelzijn, en het ondersteunen van koplopers ten behoeve van brede(-re) implementatie daarvan.

Limburgse agrarische ondernemers zijn een essentieel onderdeel van de oplossingen van de actuele uitdagingen (transities). Het is derhalve van belang dat zij gebruik kunnen maken van beschikbare middelen om nieuwe kennis, informatie en (bewezen) concepten te verzilveren. Tot en met begin 2026 zijn 224 ondernemers ondersteund middels diverse instrumenten (Limburg toekomstbestendig (LIOF),

Nationaal Strategisch Plan (NSP), OP-zuid en Interreg, en de provinciale Regeling Economie&Innovatie. Het gaat hierbij met name om fysieke investeringen, kennis en samenwerking.

Statistieken

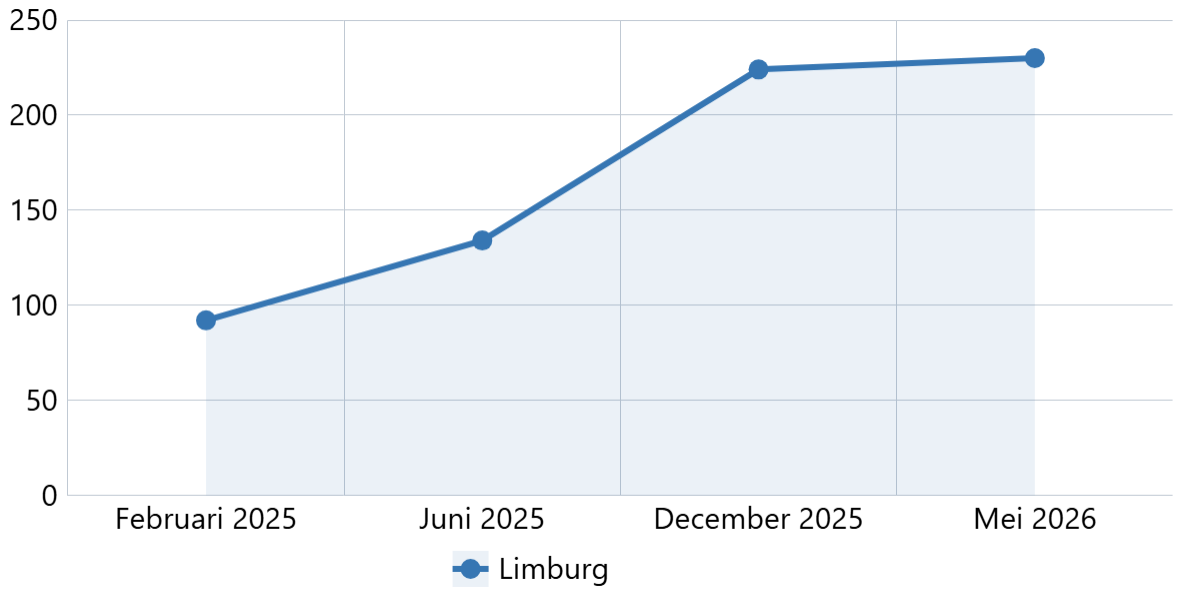

Bron: Provincie Limburg

Aantal ondersteunde initiatieven van derden (R_81a)

Omschrijving

In 2027 zijn er 12 initiatieven van derden ondersteund die gericht zijn op educatie en communicatie tussen boer en burger (R 81)

Hieronder valt de "Week van ons Eten", de informatieve landbouw-module in de pilot van het traject van Goed Gezien op middelbare scholen, een verkenning van een Brand-Event alsmede een studiereis

omtrent wijnbouw. De regeling Boer-Burger Initiatieven staat inmiddels voor het gehele jaar 2026 open. Binnenkomende aanvragen worden druppelsgewijs beoordeeld.

Statistieken

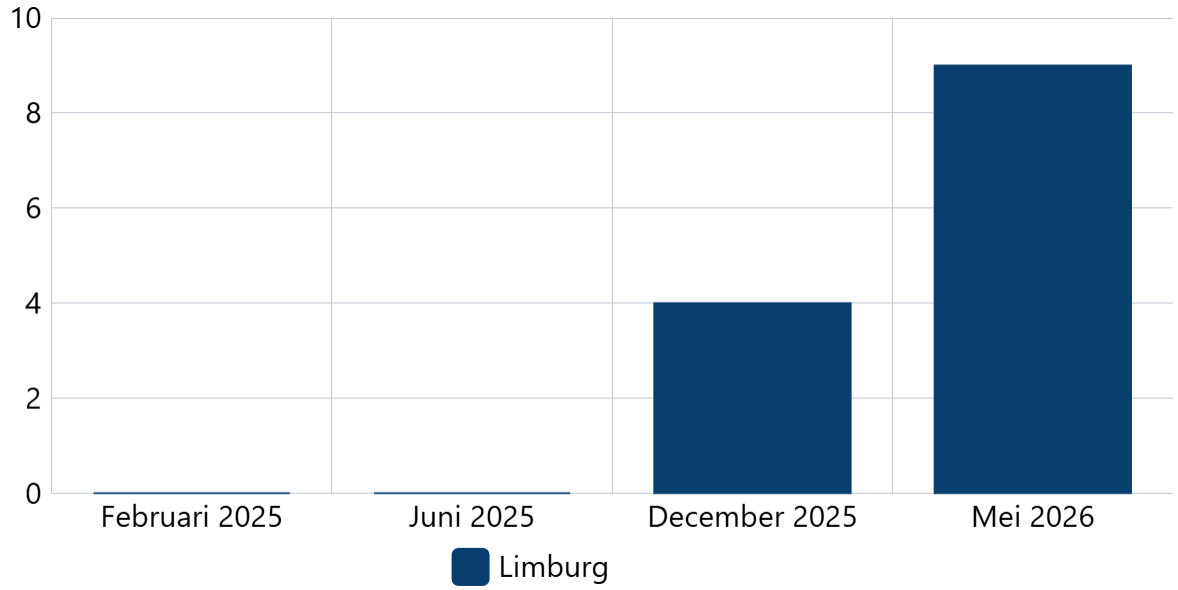

Bron: Provincie Limburg

% van middelen blijversbudget (R_82a)

Omschrijving

In 2027 is minstens 50% van de middelen van het blijversbudget besteed aan oplossingen die duurzaam/diervriendelijk zijn (R 82)

Het is belangrijk dat de beschikbare middelen worden aangewend voor initiatieven die bijdragen aan oplossingen die als duurzaam en/of diervriendelijk kunnen worden beschouwd.

Het blijversbudget is beschikbaar voor initiatieven die bijdragen aan oplossingen die als duurzaam en/of diervriendelijke kunnen worden aangemerkt. Onderstaande grafiek geeft het percentage van het blijversbudget weer dat besteed is aan oplossingen die duurzaam/diervriendelijk zijn. Van het tot nu toe besteedde budget is 63% ingezet voor oplossingen die duurzaam/diervriendelijk zijn. Het percentage ten opzichte van vorig ijkmoment is licht gedaald, maar nog altijd ruim boven de streefwaarde. Afgelopen periode zijn iets meer middelen geïnvesteerd in procesbegeleiding en aanverwante zaken, die niet indirect

en dus niet direct toe te rekenen zijn aan duurzame en/of diervriendelijke oplossingen. De verwachting is dat deze inspanningen de komende tijd wel gaan leiden tot directe investeringen op dit vlak.

Statistieken

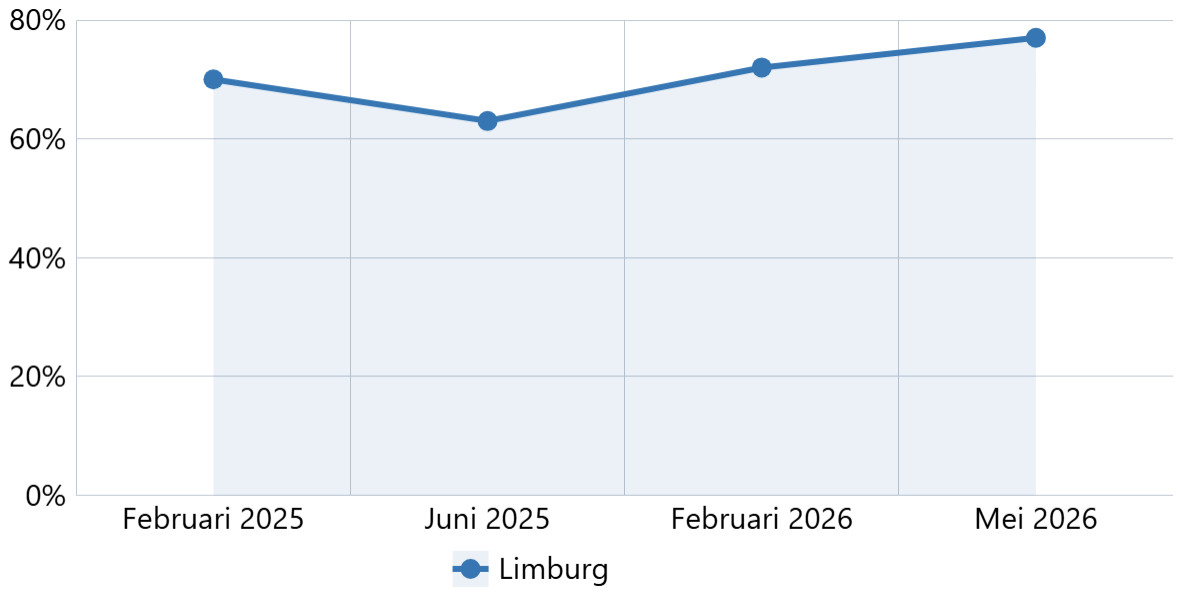

Bron: Provincie Limburg